HVB
79
VRIJE
HET VRIJE VISSERIJBLAD

België - Belgique
P.B.
8400 OOSTENDE 1
3/4637
P 706130

De watersnood van 1953

Uit het vissersleven van Henri Aspeslagh

VLIZ vzw
Wandelaarkaai 7
8400 OOSTENDE

Servaas Van Belle over de Mercy Ships

5 414306 101517 05912 >

79ste jaar • verschijnt maandelijks • nr 12 • 7 december 2012 • **3,99 euro** • afgiftekantoor Oostende 1
Niet bestelbare exemplaren terugbezorgen aan HVB • Brusselstraat 12 te B-8450 Bredene • Danke postman / -vrouw

De 500 woorden van Nicole.

Nicole Derycker is een geboren Oostendse, dochter en kleindochter van vissers. Tot haar 27ste woonde ze in de Stad aan Zee, daarna spoelde ze weg naar Brugge, Antwerpen en Watou en belandde uiteindelijk terug in Oostende. Ze publiceerde onlangs haar tweede jeugdboek, Kus uit India. Voor HVB schrijft ze maandelijks een column in minder dan 500 woorden.

Blauw, groen, paars en... rood als de liefde.

Soms blauw, soms groen, soms paars en een juwelendoos van gebroken schelpen als mijn voeten de rand van je vochtige adem raken. Maar welk kleurenkleed je ook aantrekt, ik ben altijd roodverliefd op jou.
Het is herfst, mistig, grijs en je oppervlak is stakelamblad. Het raakt me niet. Verliefd als ik ben, heb ik temperament voor ons beiden nu want ik weet: mijn Australische vriend wandelt op dit eigenste moment aan de rand van je Indische Oceaan. De wetenschap dat de palm van mijn voet die van hem raakt bij elke stap die ik zet in je Noordzee, jaagt een siddering door mijn lijf. Je bent een groot wezen, zee van me. Denkbeelden en emoties breng je ogenblikkelijk over, je smelt ze samen tot het ogenblik van aandacht. Van verre stranden bracht ik schelpen mee die me helpen helder en luid de minste gedachte te horen van de man van mijn leven, daar aan de andere kant van de bol die door jou wordt omhelsd.
Ik doe een wens en krijg er onmiddellijk een terug.

Blauw ben je als vakantiegangers, na een jaar hard labeur, het onbezorgde genoegen ervaren samen met hun kinderen met een schepnet een paar garnalen te vangen onder het azuur van je goedgemutst zijn, of als ze je huid versieren met een vochtig zandkasteel. Ja, dan ben je blauw en teder.

Groen heb ik je liever. Dan verzuip ik bij winderig weer in mijn dromen als ik door de emoties waadt die je van de andere kant van de wereld naar hier overbrengt.
Dan zijn mijn irissen groen van verlangen als topazen in het verborgene van de toekomst die ik nog niet ken.
Groen is, als ik een vissersboot vanuit de havengeul het zeegat in zie verdwijnen en me inbeeld dat de zeelieden me toeroepen dat ze niet zullen terugkomen met een lading pladijs en kabeljauw, nee, ze zullen eindelijk de zeemeermin gaan opzoeken die al lang hun hart veroverd heeft.
Paars is, als je opgezweept en ontembaar het wrakhout en zeewier van je woede op je stranden werpt.
Verliefd als ik ben, durf ik je wel eens rood als koraal zien.
Ja, zee, een verliefd hart ziet alle kleuren van de regenboog zoals aquamarijn en opaal me ook jouw herinneringen weergeven onder het vluchtige blikkeren van maanzilver en zonnegoud.
Eindeloos zijn de schakeringen in je gewaad. Eindeloos zullen ze me raken en me openen voor je oneindige tegenwoordigheid.

Nicole Derycker
foto: Jo Clauwaert

SKB Life Saving Equipment

reddingsvesten - reddingsboeien - drijvende toestellen - valschermsignalen - stakellichten man.o.boordlichten - noodzenders Locat - radio Beacon - reddingsvlotten: RFD, Elliot, Viking, Zodiac, Autoflug, Bombard, Avion, Callegari, Servaux, Mitsubishi, Soniform - nazicht brandblusapparaten.

- ERKEND SERVICESTATION -

VERANTWOORDELIJKE VOOR DE KUST:
A. VAN DURME. TEL.: 0475 25 88 02

SKB Life Saving Equipment
Vosseschijnstraat 44
2030 Antwerpen
Tel + 32 (0) 3 2138670
Fax + 32 (0) 3 2138671

Afdeling kust
H. Baelskaai 8A
B-8400 Oostende
Tel.: 059/33 96 00
Fax: 059/33 96 01

HVB 79 VRIJE VB
HET VRIJE VISSERIJBLAD

HET VRIJE VISSERIJBLAD
Onafhankelijk magazine
van de zee
ISSN: 0776-6912

MEDEWERKERS:
Jo Clauwaert, Robert Coelus, Walter Debrock (†), Nicole Derycker, Juul De Vocht, Zio Joris De Voogt, Don Fabulist, Peter Flynn, Peter Holvoet-Hanssen, L.A. Inghelbrecht, Frank Neyts, Jef Klausing(†), Antoine Légat, Chris Meyers, Eddy Serie, Geert Cyriel Tavernier, Flor Vandekerckhove, Louis Vande Casteele, Jacques van Harten, Marnix Verleene, Katrien Vervaele, Guido Walters (†).
Gasten: John Aspeslagh, Johan Corveleijn, Eddy Eneman, Daniël Eyland, Elke Jacobs
Vormgeving: cdvproductions@skynet.be

Redactie te bereiken op
0474 53 88 00
E-mail: het.visserijblad@telenet.be
www.visserijblad.be
V.u.: Flor Vandekerckhove
Brusselstraat 12, Bredene
UITGEVERIJ:
VZW Liefkemores.
Redactie, publiciteit en alle correspondentie:
HVB, Brusselstraat 12,
8450 Bredene
Omslagfoto: Jo Clauwaert
Losse nummers: **3,99 euro**
Abonnementen!
*** Jaarabonnement België**
(12 opeenvolgende nummers startend vanaf de betaling) door overschrijving van 30 euro op rekening 384-0596581-18 van Het Visserijblad, met vermelding abo HVB.
*** Jaarabonnement Nederland**
(12 opeenvolgende nummers, startend vanaf de betaling) door overschrijving van 52,00 euro op de Belgische ING-rekening van Het Visserijblad (IBAN): BE50 3840 5965 8118 (BIC): BBRUBEBB.
Vermelding: abonnement HVB.

1933 - 2013

Het eerste nummer van Het Visscherijblad lag in de krantenwinkels op 25 februari 1933. Binnenkort is het dus tachtig jaar geleden dat ons blad voor het eerst gepubliceerd werd. 2013 wordt voor ons een jubileumjaar. Daarom zijn we de voorbije week het archief ingedoken. Het levert ons voldoende stof op om u in het nummer van volgende maand een boeiende geschiedenis van ons tijdschrift te presenteren.
Uiteraard is het blad sinds 1933 erg veranderd. Net zoals de visserij niet meer met deze van 1933 te vergelijken valt, zo is het ook met dit blad. Bij uitbreiding kun je zeggen dat het blad veranderd is zoals… alles veranderd is.
Toch vallen er ook veel gelijkenissen op. Het eerste nummer verscheen in volle recessie-periode, en kijk, tachtig jaar later is het weer van dat.
Zelf heeft het blad ook meermaals in crisis verkeerd. Dat blijkt eveneens een soort constante te zijn, zo leert ons het archief. Om de zoveel tijd is er wel iets dat het bestaan van dit blad bedreigt. En telkens heeft het die crises overleefd, soms met de hakken over de sloot, maar telkens weer met een nieuw elan.
Wat in die lange geschiedenis ook opvalt is dat wie in dit blad schrijft dat niet omwille van het geld doet. Journalisten hebben altijd al in dat blad gepubliceerd omdat ze van de visserij (en van schrijven) houden. Telkens weer stoten we in de geschiedenis van dit blad op pennenridders die 'iets te zeggen' hebben en dat dan ook doen ondanks het povere inkomen dat daaruit voortvloeit, gesteld dat ze er al iets voor krijgen. Dat geldt vandaag voor ons, maar dat was blijkbaar ook zo bij degenen die ons voorgegaan zijn.
Wat ook opvalt: het blad heeft altijd al een sterk opiniërend karakter gehad. Misschien is dat wel de meest verrassende constante. Het blad mag in die lange geschiedenis partiële naamsveranderingen en volledige gedaanteverwisselingen meemaken, het mag een week- of een maandblad zijn, een zelfstandig verschijnend blad of een bijlage van een weekblad, een vakblad of een magazine, het wordt altijd uitgegeven door mensen die er dwarse meningen in ventileren die hen veelal in conflict brengen met wie in de sector en in de maatschappij de lakens uitdeelt. Dat was al zo in 1933, en dat was niet anders in het kwarteeuw dat ondergetekende er zich mee onledig hield.
Veel kans dus dat het in de toekomst eveneens het geval zal zijn, want volgend jaar gaan we er gewoon mee door.

Flor Vandekerckhove • Foto JoC
Uitgever Het Vrije Visserijblad

verzekeringen ING bank
VANDEKERCKHOVE - Smets
Dirk en Kris

Driftweg 13 - 8450 Bredene

Verzekeringsmakelaar CDV nr 13615
dirk.vandekerckhove@portima.be
kris.smets@vdksmets.be
Tel. 059 33 05 11
Fax 059 32 50 36

Heistenaar Servaas Van Belle over de Mercy ships:

'61.000 levensbedreigende operaties, 408.000 medische procedures en 243.000 tandheelkundige ingrepen.'

De Africa Mercy heeft 450 mensen aan boord van meer dan 35 nationaliteiten. Alle vrijwilligers betalen zelf hun reis -en verblijfskosten.

In HvVB komen nogal wat vissersvaartuigen aan bod. Schepen kunnen uiteraard ook voor andere doeleinden ingezet worden. Heistenaar Servaas Van Belle was onlangs voor de derde keer te gast aan boord van de *Africa Mercy*, een hospitaalschip van **Mercy Ships**. Deze organisatie biedt kosteloos medische hulp aan de allerarmsten in de derde wereld. Over het waarom en het hoe hadden wij een gesprek met Servaas. Hij leert ons dat het vandaag voor veel mensen nog steeds niet evident is om dringende medische zorgen te verkrijgen. Het zijn schrijnende verhalen, en tegelijk is het hartverwarmend dat sommige mensen er iets aan proberen te doen.

HvVB: Servaas, hoe is Mercy Ships ontstaan?
Servaas: Mercy Ships is ontstaan in 1978. Het was een droom van Don en Deyon Stephens om gezondheidszorg te bieden aan de minderbedeelden. Mercy Ships houdt zich bezig hoofdzakelijk bezig met medische zorg voor individuen en training in de armste landen. In 1982 werd het eerste hospitaalschip, de *Anastasis*, te water gelaten. Toen waren er drie operatiekamers en veertig bedden. In 2007 werd de *Africa Mercy* in gebruik genomen. Ondertussen werden er ook allerlei projecten opgezet om de armen te helpen een duurzame toekomst op te bouwen. Mercy Ships houdt zich hoofdzakelijk bezig met gezondheidszorg en landbouw.

HvVB: Hoe ben je in contact gekomen met Mercy Ships?
Servaas: Ik heb bijna een zeven jaar vrijwillig in Senegal gewerkt, waar ik in Dakar ijverde voor de bouw en het onderhoud van een lagere school. Het laatste anderhalf jaar werd ik daarin ondersteund door Bert van Dijk, een kennis van mijn ouders, die op dat moment bezig was met de oprichting van *Mercy Ships België*. Wereldwijd werken mensen in meer dan 35 landen om het hospitaalschip *Africa Mercy* draaiende te houden. Bert vroeg mij drie jaar geleden of ik zin had betrokken te worden bij dit mooie project, maar ik was toen net terug uit Dakar en moest hier dringend m'n eigen zaken op orde zetten. In Senegal had ik in al die tijd namelijk geen geld verdiend. Ik stemde wel in met het uitbouwen en onderhouden van hun website, en naarmate mijn eigen bedrijfje stabieler werd, kreeg ik meer tijd om Mercy Ships België te ondersteunen. Naast de website mag ik ook affiches, flyers… ontwerpen. Veel is dat niet, maar alle beetjes helpen. We kunnen trouwens nog tal van mensen gebruiken.

Anouska Wisse uit Heist was de eerste Belgische verpleegster aan boord van de Africa Mercy.

HvVB: De Africa Mercy is een hospitaalschip met meer dan 400 vrijwilligers aan boord. Hoe kun je vrijwilliger worden?
Servaas: Aan boord zijn tussen de 400 en 450 mensen van meer dan 35 verschillende nationaliteiten. Op piekmomenten komen daar nog eens 200 lokale dagwerkers bij die niet aan boord slapen. Alle vrijwilligers betalen zelf hun reis -en verblijfkosten, wat voor korte-termijnvrijwilligers, tot 2 jaar, gemiddeld zo'n 450 euro per maand bedraagt. In betaald dienstverband werken alleen maar enkele sleutelfiguren die het schip moeten besturen en onderhouden. Maar zelfs die mensen werken voor een appel en een ei. De kapitein bijvoorbeeld krijgt $1 (lacht). Als je aan boord wil komen om te helpen is het dus puur uit engagement. Iemand die voor Mercy Ships wil werken doet dit uit idealisme,

Heistenaar Servaas Van Belle

onbaatzuchtigheid en om op hun eigen manier iets te geven aan mensen die het minder goed hebben. In plaats van jaarlijks iets te doneren aan één of ander goed doel, verkiezen zij om de handen uit de mouwen te steken. Er zijn natuurlijk ook wel voorwaarden. Verpleegkundigen bijvoorbeeld moeten minstens 2 jaar ervaring hebben. Het zijn trouwens niet allemaal verpleegkundigen. Kort samengevat zijn er vrijwilligers nodig voor alle functies op het schip. Van purser tot kok, van stuurman tot chauffeur, van elektriciens tot poetsvrouw… Het volstaat om contact met ons op te nemen en samen bekijken we dan de mogelijkheden.

HvVB: Als vrijwilliger ben je dan wel je inkomen voor een periode kwijt.
Servaas: Ja, maar meestal geven de vrijwilligers dan een fuif of organiseren één of andere activiteit om sponsoring op te halen. Anouska Wisse, een verpleegkundige uit Heist-aan-Zee, was trouwens de eerste Belgische verpleegster aan boord van dit schip. Haar ouders organiseerden een heuse tombola, zodat ze aan boord kon blijven. In Amerika zijn er kerkgemeenschappen die vrijwilligers steunen zodat ze op het schip kunnen blijven. Zo is er een man die al meer dan vijfentwintig jaar constant op het schip werkt.

HvVB: Qua accomodatie kan ik me ook voorstellen dat je geen luxe cabine moet verwachten.
Servaas: Inderdaad, mensen slapen per zes, acht of tien per hut. Mannen en vrouwen gescheiden, tenzij je als gehuwd koppel aan boord bent. Er zijn regels. Zo is er bijvoorbeeld aan boord geen alcohol. Deze regels zijn er natuurlijk niet zonder reden, want ik kan me inbeelden wat er zou kunnen gebeuren… (lacht). Ik was onlangs voor de derde keer op het schip, in Guinee, ditmaal als vertegenwoordiger van Mercy Ships België samen met de fotograaf die ik assisteerde. Wij kregen als *guest* wel een eigen hut. Daar telt helaas wel de *'shower rule'*. Dat wil zeggen dat iedereen maximum twee minuten onder de douche mag staan (lacht). De reden is uiteraard dat er zuinig moet omgesprongen worden met het water aan boord.

Sinds 1978 zijn er onder andere al meer dan 61.000 levensbedreigende operaties, 408.000 medische procedures, en meer dan 243.000 tandheelkundige ingrepen uitgevoerd door Mercy Ships.

HvVB: Wat was de bedoeling van je jongste verblijf?
Servaas: Ik assisteerde een bekende fotograaf die aangesproken was door Mercy Ships België om foto's te nemen voor de website en allerhande publicaties. Misschien krijg je in één van de volgende nummers van HvVB enkele beelden te zien…

HvVB: Nu even over de kern van het verhaal. Leg eens uit: als je medische hulp nodig hebt, wat moet je dan doen?
Servaas: Eerst is er een screening. In voetbalstadions of bij andere grote bijeenkomsten worden rijen mensen gescreend door dokters. In augustus waren dit er meer dan 3500!
Wie kan geholpen worden mag passeren, wie niet kan geholpen worden wordt geweigerd en weggeleid. Dit is het hardste onderdeel van het hele proces. Als dokter, die in zijn eed gezworen heeft om de zieke medemensen te helpen, moet je in enkele ogenblikken oordelen of de persoon die voor je staat door jou geholpen kan worden of niet. Na deze selectie krijgen de gelukkigen een afspraak voor een tweede screening waar ze verder onderzocht worden. Hierna krijgen ze dan te horen wanneer ze zullen worden geholpen. Op de dag van

Lange rij wachtenden tijdens een screening in oktober van dit jaar. Voor velen is dit de kans van de laatste hoop. Vaak staan ze al van uren voordien aan te schuiven.

de afspraak worden de patiënten aan het dok verwacht, waar ze wachten tot ze aan boord kunnen gaan. Op en rond het schip zijn de vrijwilligers een goed geoliede machine. Mensen worden ingeschreven, klaargemaakt, geopereerd en in nazorg gebracht. Voor kleinere ingrepen zoals verwijderen van cataract, kan de patiënt een uur later alweer naar huis. Een weetje over cataract operaties: als er op alle twee de ogen cataract zit, wordt er maar één oog geopereerd, want in dezelfde tijd kunnen de dokters dan twee in plaats van één persoon opereren. Die duurt trouwens maximum 7 minuten. Als je bedenkt dat dokters daar heel de dag dezelfde operaties zitten uit te voeren, moet je wel beseffen dat de vrijwilligers zeer gedreven zijn én dat er dagelijks een groot aantal mensen wordt geholpen.
Plastische chirurgie, oogchirurgie, orthopedische chirurgie, VVF chirurgie en tandheelkundige behandelingen worden allemaal massaal uitgevoerd.
Wat ook veel voorkomt zijn tumoren. Sommige zijn nog nooit behandeld geweest en zijn ontzettend groot. Patiënten worden dan soms omwille van hun uiterlijk uitgestoten uit de gemeenschap. Terwijl een (meestal) simpele operatie hen hoop biedt op een nieuw leven! Open gehemelten en hazenlippen worden non-stop geopereerd want ook deze aandoeningen zorgen voor vernedering en kunnen bij baby's zelf levensbedreigend zijn.
Noma komt ook veel voor, dit is een infectieziekte waardoor weefsel in het gezicht langzaamaan vernietigd wordt. *Mercy Ships* voert herstellende operaties uit en brengt onderwijs naar de dorpen om deze infectie te bestrijden.

HvVB: De vrijwilligers genezen dus niet alleen de fysieke problemen, maar ook heel veel emotionele problemen. Ken je enkele statistieken in verband met Mercy Ships?
Servaas: Sinds 1978 werden er onder andere al meer dan 61.000 levensbedreigende operaties, 408.000 medische procedures, en meer dan 243.000 tandheelkundige ingrepen uitgevoerd. Vele projecten zijn opgestart die zorgen voor een betere zelfredzaamheid van de plaatselijke bevolkingen.

HvVB: Servaas, bedankt om mij te woord te staan.
Servaas: Graag gedaan, hopelijk heb ik een aantal mensen aangezet om een klein steentje bij te dragen.

Interview ***Elke Jacobs***

Voor meer info in verband met Mercy Ships kunt u terecht op de website www.mercyships.be. Wie zich in deze nakende kerstperiode geroepen voelt een steentje bij te dragen kan geld storten op rekening nummer IBAN: BE90 001 6029864 32, BIC: GEBABEBB.
U geeft er iemand hoop op genezing mee.

Rederscentrale promoot ecoroll

Op 22 november verspreidde de Rederscentrale een persmededeling waarin de zgn. ecoroll-beam van Joël Snauwaert gepromoot wordt. Deze alternatieve boomkor wordt al sinds verleden jaar uitgetest en leidt naar verluidt tot positieve resultaten. Zowel Michaël Vandierendonck van de O 15 Zilvermeeuw als Steven Savels (Z 53), Dirk degrendele (Z 571) en Urbain Wintein (Z 121) spreken zich positief uit over de werking van het tuig.
De boomkorvisserij is een sleepnetvisserij waarbij langs beide zijden van het schip netten uitgeworpen worden. Om die netten op de bodem te houden zijn zware constructies nodig. De zware bomen worden tussen twee grote glijblokken (de sloffen of sleeën) gemonteerd. Zo blijven die bomen op een afstand boven de bodem. Naast de kettingmatten die vissers gebruiken om te beletten dat de netten achter obstakels blijven hangen, kost ook het slepen van de sleeën erg veel energie, dus brandstof.
Toen de dieselprijzen de pan begonnen uit te swingen begon de visserij naar alternatieven te zoeken. Dat resulteerde in proeven met twee wielen i.p.v. sleeën, elektrische impulsen die het zware materiaal vervangen om de vis op te schrikken, Sum Wing (halfzwevende bomen) en Aqua Planning Gaer (openingen in de boom zorgen ervoor dat instromend water de boom laat zweven). Het zijn technieken die vooral in Nederland ontwikkeld werden/worden.
Ook Zeebruggenaar Joël Snauwaert begon te experimenteren met een nieuwe techniek. Zijn ecoroll biedt een alternatief voor de sleeën. Bij de ecoroll-beam vervangen drie wielen de sleeën. Twee ervan zitten aan de uiteinden van de boom en voor de stabiliteit werd er ook in het midden van de vleugel een 'neus' met een wiel gemonteerd. Doordat de sloffen (sleeën) vervangen worden door wielen, verkleint de weerstand en dus ook het brandstofgebruik, Dirk Degrendele noteerde destijds bij proeven een vermindering van 500 liter per etmaal bij een gelijkwaardige vangst.
Volgens de regionale televisiezender Focus zouden inmiddels al een vijftal Belgische vaartuigen met de ecoroll uit vissen gaan. Volgens Emiel Brouckaert van de Rederscentrale bewijst dit dat het convenant dat zijn organisatie met o.a. de milieuvereniging Natuurpunt afsloot resultaat oplevert. Wellicht bedoelt Brouckaert dat het convenant de Rederscentrale in staat stelt om beter de publieke opinie te beïnvloeden, want de ecoroll zou er ongetwijfeld ook zonder het convenant geweest zijn.

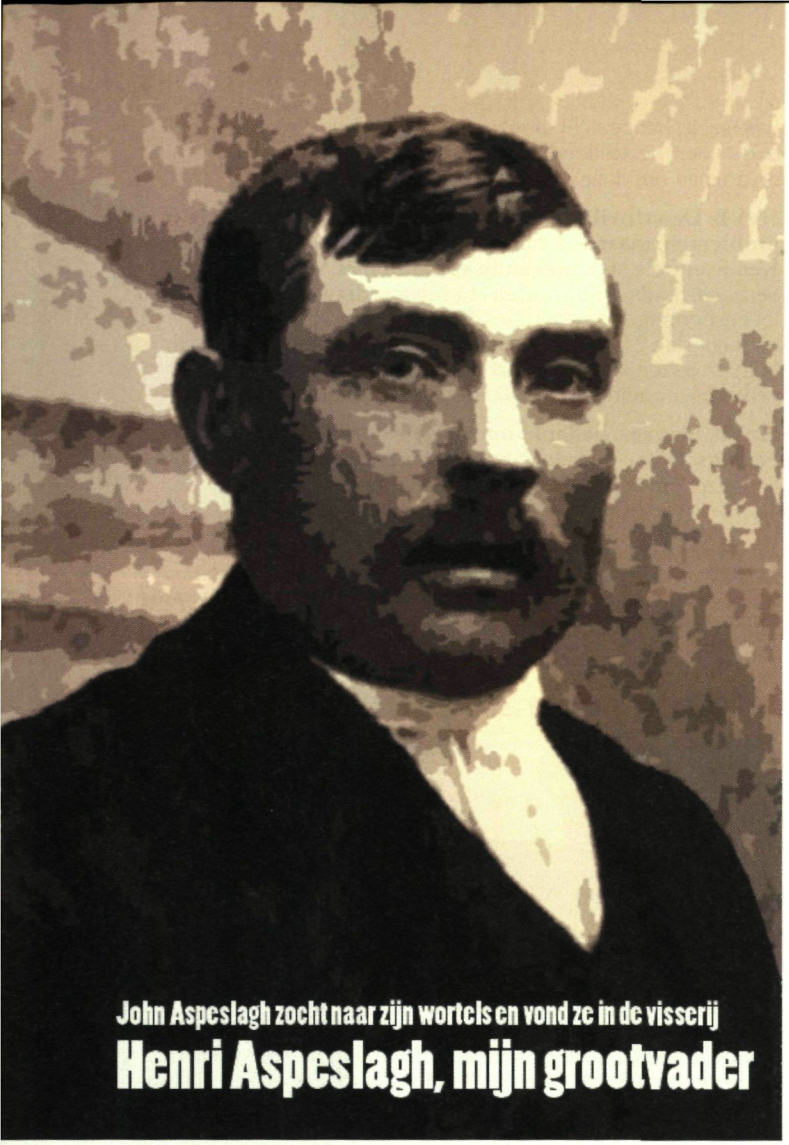

John Aspeslagh zocht naar zijn wortels en vond ze in de visserij

Henri Aspeslagh, mijn grootvader

Het vrije Visserijblad heeft de voorbije maanden hard gezocht naar levensbeschrijvingen van historische figuren die de Vlaamse visserij vorm gegeven hebben. Daarin kwam eerder de beroemde kapitein Arseen Blondé al aan de beurt.
In daaropvolgende nummers van HvVB konden we ook uitgebreide stukken plaatsen over John Bauwens, de redersfamilie Aspeslagh, paster Pype, de familie Baels, de auteur van vissersromans Gaston Duribreux en de familie Decrop.
Maar de visserij is natuurlijk niet alleen maar door 'grote namen' gemaakt. Vandaar dat we ook op zoek gaan naar andere figuren. Moge onderstaand stuk overigens een stimulans zijn om in uw familiearchieven te duiken om zodoende de biografie van uw vissende grootvaders samen te stellen.
Tegelijk lanceren we een oproep: wie levensgeschiedenissen van vissers heeft liggen, laat het ons weten (het.visserijblad@telenet.be). Wij maken er graag een mooi artikel van.

Grootvader Henri Aspeslagh werd geboren in Oostende op 16 december 1870. Op 16 november 1889 [1] trad hij in het huwelijk met Clémentine Lambersy, op 25 juli 1869 eveneens in Oostende geboren. Ze kregen twaalf kinderen van wie er acht op jonge leeftijd stierven.
Het pijnlijkste verlies in het gezin was dat van Angèle. Haar tweede naam was Hélène, naam die haar roepnaam werd. Ze werd geboren in mei 1900 en overleed in maart 1912, net voor haar plechtige communie. Blijkbaar had ze haar knie aan een glasscherf verwond en is ze gestorven ten gevolge van een infectie of van tetanus.
Bleven in leven in volgorde van geboortedatum: Henri junior (°1893), Albert (°1895), Madeleine (°1903) en François (°1910), mijn vader. Grootvader Henri was dus al 40 toen mijn vader geboren werd. Vaders broer, Albert, was toen 15 en Henri junior zelfs al 17. Mijn grootouders Henri en Clémentine heb ik nooit gekend en mijn neven en nichten waren al getrouwd of stonden op trouwen toen ik in 1947 geboren werd.

Ramp

In 1896, trad grootvader Henri als 26-jarige matroos in dienst bij de pas opgerichte *Pêcheries à Vapeur* (P.V.) van de familie Bauwens. [2] Door zijn vlijt en vakkennis werd hij al vlug stuurman. Hij was *'second'* toen hij in januari 1900 op zee ernstige brandwonden opliep. Hij woonde toen met zijn gezin aan de Visserskaai 35. Het ongeval kwam uitvoerig in de lokale Franstalige pers [3] zodat we het kunnen reconstrueren.
De splinternieuwe stoomtrailer *O.89 Gérard*, eigendom van de *P.V.*, had op dinsdagavond 23 januari 1900 de haven van Oostende verlaten voor zijn tweede zeereis. Er waren twaalf bemanningsleden aan boord. Emile Declercq (of Declerck) was kapitein en Henri Aspeslagh was 'second', tweede stuurman. Toen het schip de netten uitgooide ter hoogte van het *Zand*, vlak tegenover de Hollandse kust, was het weer barslecht. De zee was in alle staten en een stormwind blies genadeloos vanuit het Noordoosten.
Donderdag 25 januari, omstreeks half zes 's morgens, gaf de matroos van wacht opdracht aan de mecanicien om de machines stil te leggen. De mecanicien betrouwde dit niet en ging boven kijken wat er gaande was. Hij hoorde geroep en geschreeuw vanuit de kajuit van de bemanning vooraan in het schip en riep de matrozen van dienst ter hulp. Pas toen zagen ze wat er gaande was. Door het heen en weer bewegen van het schip en de overslaande golven was een petroleumlamp losgeraakt. De petroleum kwam terecht op de brandende kachel van de slaapkajuit die in enkele seconden in lichterlaaie stond. Op dat ogenblik lagen daar zes bemanningsleden te rusten. Enkel stoker Camille Geeraert slaagde erin om zich nog in veiligheid te brengen en alarm te slaan. De scheepsjongen François Vandewalle kon nog net zijn deken rond het hoofd winden zodat hij slechts lichte brandwonden opliep. De vier andere bemanningsleden waren er erg aan toe en werden levensgevaarlijk verbrand terwijl ze zich een weg door de vuurzee baanden: Henri Smissaert, Ernest Vanderivière, Pierre Heinderson en Henri Aspeslagh. Enkel *L'Echo* spreekt nog van een zevende matroos, Edouard Dezitter, die slechts licht werd verwond.

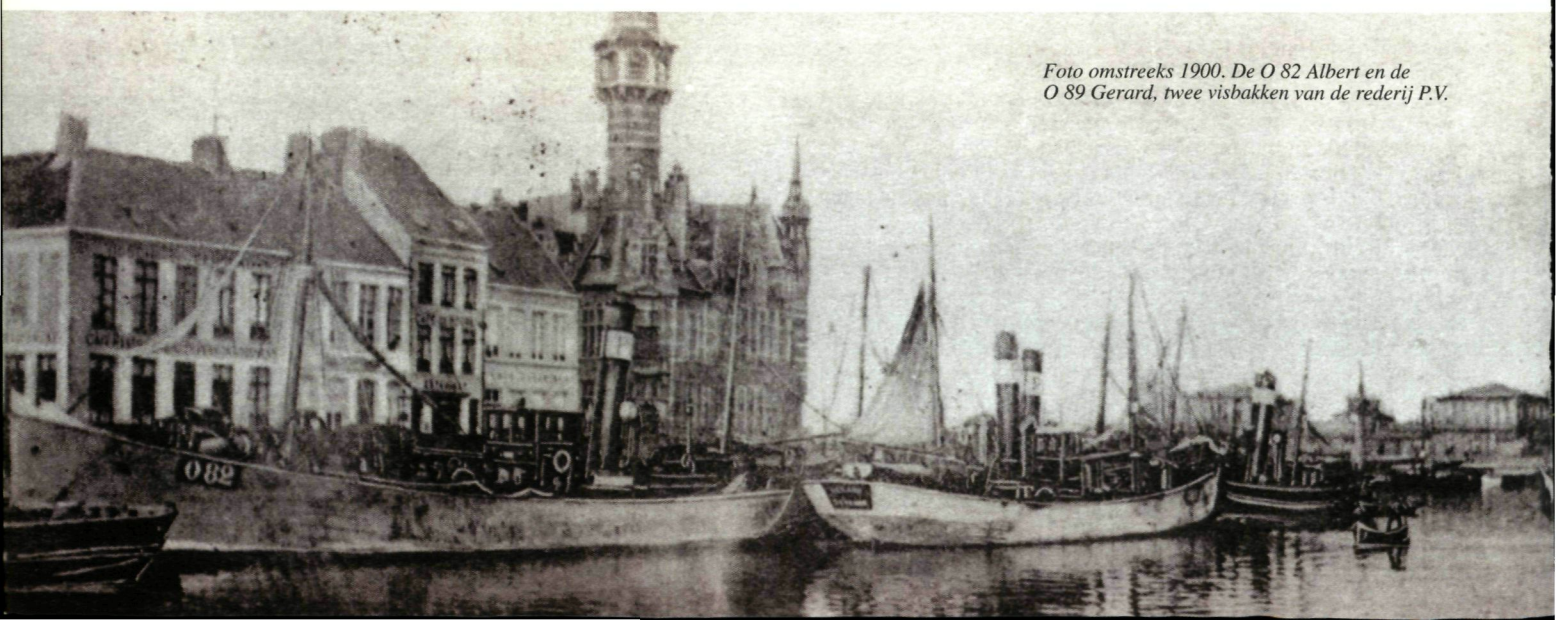

Foto omstreeks 1900. De O 82 Albert en de O 89 Gerard, twee visbakken van de rederij P.V.

De splinternieuwe stoomtrailer O.89 Gérard (op de foto met rokende schouw), eigendom van de P.V., verliet op dinsdagavond 23 januari 1900 de haven van Oostende voor zijn tweede zeereis. Er waren een twaalftal bemanningsleden aan boord. Émile Declercq (of Declerck) was de kapitein en Henri Aspeslagh de tweede stuurman.

De overige bemanningsleden slaagden erin om de brand te blussen en gedroegen zich heldhaftig bij het toedienen van de eerste hulp aan hun verwonde collega's. Eenmaal dit achter de rug was, haalden ze het net op en zette het schip koers naar Oostende waar de *O 89* op vrijdagmiddag 26 januari rond half één aanmeerde.
Een grote menigte, waaronder uiteraard de familieleden van de gewonde matrozen, wachtte het schip op. Iedereen had tranen in de ogen toen de matrozen aan wal werden gebracht. Reder John Bauwens leidde zelf de ontscheping. De dokters Keizegrüber, Kockenpoo en Bouckaert waren ter plekke. Twee slachtoffers werden op een draagberrie en de twee andere met een voertuig naar het hospitaal gebracht waar ze dezelfde zaal deelden.
Henri Smissaert, 25 jaar en gehuwd, en stoker Ernest Van de Rivière, 21 jaar en ongehuwd, overleden respectievelijk op zaterdag 27 en zondag 28 januari 1900. [4] Als sterfadres vermeldden de kranten Godshuizenstraat 1, het adres van het burgerlijk Hospitaal. [5] Ze waren verbrand over het hele lichaam.
Henri Aspeslagh en Pierre Heinderson stelden het betrekkelijk goed en hadden vooral brandwonden aan het hoofd, de hals en de handen. Men vreesde wel voor het gezicht van één van beide, maar de dokters waren in de overtuiging dat ze zijn ogen zouden kunnen redden.
Zondagmiddag 28 januari kwam het parket van Brugge ter plaatse. Intussen deden geruchten de ronde dat de bemanning aan boord van 't schip jenever had gedronken en in benevelde toestand een petroleumlamp op de kachel had gezet, wat *L'Echo* dan weer ten stelligste tegensprak. Bij de *Pêcheries à Vapeur*, zoals bij de grote *steamers* en de oorlogsbodems, is het de gewoonte, schreef de krant, dat de kapitein alcoholische drank in zijn cabine achter slot opbergt en deze slechts bij mondjesmaat aan de bemanning uitdeelt. Een maatregel die alle reders beter zouden nemen, voegde de krant er nog aan toe. Het gerechtelijk onderzoek wees later uit dat noch de rederij noch de bemanning in de fout waren gegaan en dat de hevige storm het ongeval had veroorzaakt.
Grootvader Henri genas van zijn verwondingen en kreeg nadien een job als magazijnier in het pakhuis van de rederij. In 1914 maakte John Bauwens hem meesterknecht *'op den bassijn, waar hij heerschte als een ongekroonde koning, want dit was zijn rijk, waar hij dagen en nachten in regen, wind en zonnebrand doorbracht'*, schreef *De Zeewacht* bij zijn overlijden. Ondertussen was de familie verhuisd en woonde ze in 1912, bij het overlijden van Angèle, aan de Prins Boudewijnstraat, bij de *Peperbusse*.

Smoetje

Bij het begin van de Eerste Wereldoorlog vluchtte Henri met zijn gezin naar Engeland. We vermoeden dat dit met een schip van de rederij Bauwens gebeurde. Ze verbleven in Milford Haven (Wales) waar een familieportret werd gemaakt. Naast vader Henri en moeder Clémentine staan Albert, Madeleine en de kleine François. In het familiealbum bevinden zich heel wat anonieme foto's van Oostendenaars en Britten met wie ze, tot lang na de oorlog, contact bleven houden.
Na de wapenstilstand kwamen ze terug naar Oostende waar Henri zijn job bij de rederij van Bauwens weer opnam.

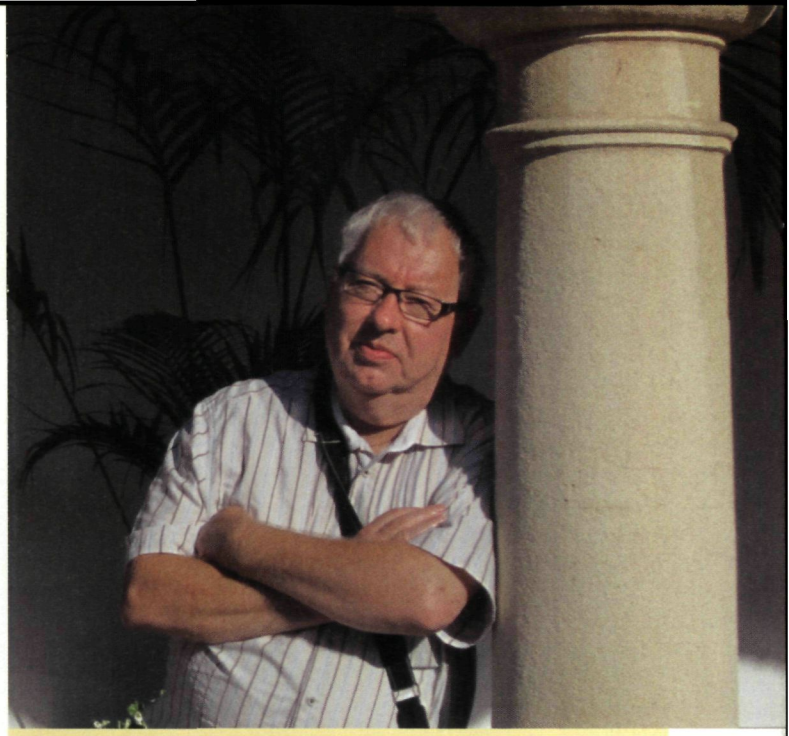

John Aspeslagh groef in het familiearchief en vond daar merkwaardige gegevens over zijn grootvader, een Oostendse visser.

John Aspeslagh

De man die deze merkwaardige gebeurtenissen uit het leven van zijn grootvader bijeen schreef werd in 1947 geboren in Oostende. Zijn vader François was bediende bij de P.V. van reder Bauwens. Johns vader werkte dus voor dezelfde rederij als grootvader Henri.
John Aspeslagh volgde les aan het O.-L.-V.-college en studeerde daarna Romaanse Talen in Leuven. Hij was van 1970 tot 1979 leraar Frans aan het Sint-Jozefsinstituut te Oostende. Werd in 1979 directeur van het Margareta-Maria-Instituut in Kortemark, eerst van ASO en in 1990 van TSO en BSO. Bleef dit tot aan zijn pensioen in 2011. Verhuisde in 1983 van Oostende naar Kortemark. Hij is gehuwd met Martine Figoureux en heeft twee kinderen: Peter en Sophie. Sinds 2006 werkt hij aan de schoolgeschiedenis van het secundair onderwijs in MMI Kortemark, een studie die eind 2013 verschijnt naar aanleiding van het 175-jarig bestaan van de school.
Onlangs vond hij de correspondentie weer van zijn vader François, die tijdens WO II in Engeland verbleef. Daar zit muziek in voor een volgend stukje voor de weblog van John. Die blog vindt u op www.siagrius.be.

Het gezin van Henri Aspeslagh. Naast vader Henri en moeder Clémentine staan Albert, Madeleine en de kleine François, die later de vader zou worden van John.

Madeleine zou zich als een tweede moeder ontfermen over haar jonge broertje François.

De oudste zonen en Madeleine vlogen uit en mijn vader François volgde les aan het Onze-Lieve-Vrouwecollege. Tot 1928 waren er geen vermeldenswaardige gebeurtenissen, het leven ging zijn gewone gang. Een aantal foto's laat zien hoe Madeleine zich ontfermde over haar broertje François voor wie ze de rol van een tweede, jongere moeder speelde. Tussen die twee zou ook nadien altijd een bijzondere band blijven bestaan.

Op 23 mei 1928 [6] trad Didy, de dochter van John Bauwens, in het huwelijk. 's Avonds bood de rederij aan zijn personeel een banket aan in het *Hôtel du Commerce* aan de Vindictivelaan. Louis Dedrie zong *'luimige liederen'* en men deed een collecte voor de kas van de slachtoffers der zee die 250 BEF opbracht. Op de gelegenheidsfoto staat grootvader Henri achteraan, links voor de spiegel.
Wie kon vermoeden dat dit zijn laatste foto zou worden? Vijf weken later, op zaterdag 30 juni, stierf hij op 58 jarige leeftijd aan de gevolgen van een 'gesprongen appendicitis', een medisch probleem dat men in die tijd nog niet kon verzorgen. Penicilline en antibiotica zouden pas op het einde van de Tweede Wereldoorlog op de markt komen.
Henri werd ten grave gedragen op dinsdag 3 juli 1928.
Reder John Bauwens, sprak bij het graf een rede uit:
'Mijnheeren Bedienden, Medewerkers,
Ik vervul de droevige plicht eene laatste en plechtige en bewogen hulde te brengen aan de nagedachtenis van mijnen oud en trouwsten dienaar, Henri Aspeslagh. Hij die ik sedert 32 jaren in mijnen dienst had als de voorbeeldigste mijner onderdanen, is niet meer. Zijn vriendelijk en rechtzinnig voorkomen, zijne groote vaardigheid en buitengewoone naarstigheid, zijne onbesproken rechtvaardigheid en onwankelbare verkleefdheid deden mij den diepbetreurden afgestorvene in de hoogste achting en genegenheid houden.
Ja, van ouds beschouwde ik Henri als een ware vriend. Hij had mijn volle vertrouwen omdat ik wist dat hij mijne belangen als de zijne beschouwde.
Ik besef maar al te wel welk onherstelbaar verlies mij deze zoo onverwachte, als pijnlijke dood veroorzaakt. Eenen baas, die zijn hart op de rechte plaats draagt, gaat het niet plotseling iemand te missen die hem zoo lange jaren ter zijde gestaan heeft. Ik buig dan ook diep voor dit graf dat als laatste rustplaats dienen zal van den edelen werker die mijne fierheid was. De hevige aandoening die mij bemeesterd (sic), belet mij in woorden de gevoelens uit te spreken die mijn hart vervullen. Henri, uwe gedachtenis zal bij mij en bij de mijnen altijd in eere blijven! In mijne naam en in naam van den Beheerrraad der Reederij Pêcheries à Vapeur, die ik vertegenwoordig, stuur ik U den laatsten, plechtigen groet. Henri, rust in vrede."
Zijn laatste adres was: Vindictivelaan 5, de zetel van de *Pêcheries à Vapeur*. Op het einde van zijn leven was hij daar huisbewaarder. *De Zeewacht* vervolgde: *'Voor wie hem kende, en wie kende 'Smoetje'* [7] *niet, is het ook wel waar dat hij de zeldzame gave bezat alles langs den goeden kant op te nemen, en van het beoefenen der goedheid zijn levensdoel te maken'.*
Grootmoeder Clémentine zou hem acht jaar overleven. Ze overleed op 1 november 1936. Ze werden begraven op het oud Kerkhof aan de Nieuwpoortsesteenweg.

SPIJSKAART

P. V.

FEESTMAAL

aangeboden door de N. V. PECHERIES A VAPEUR aan haar personeel, ter gelegenheid van de vijftigste verjaring van de stichting der maatschappij
13 JUNI 1896 — 13 JUNI 1946

HESP IN GELEI

*

TONGFILETS MET MOUSSELINESAUS
ASPERGES
AARDAPPELEN DUCHESSE

*

KALFSGEBRAAD
BLOEMKOOL EN FRITES

*

GEBRADEN KIP
MET SLA
EN AARDAPPELEN

*

BIERSTRUIF

M. Aspeslagh Frans

Niet alleen de grootvader van John Aspeslagh werkte voor de rederij pêcheries à Vapeur. Johns vader, François ofte Frans, was bediende bij de PV. Hij werd in 1946 uitgenodigd op het feestmaal n.a.v. de vijftigste verjaardag van de onderneming.

Henri Aspeslagh werd in Oostende begraven op het 'oud kerkhof', vandaag genoemd naar paster Pype.

Domicilie

We konden de opeenvolgend woonplaatsen van grootvader Aspeslagh achterhalen via de lokale pers. [8] Overlijdensberichten, berichten over ongevallen, enz. vermeldden meestal de woonst van de familie of van de slachtoffers. Wanneer echter verschillende kinderen op heel jonge leeftijd stierven in dezelfde week – wat toen helemaal niet ongewoon was – vermeldden de kranten dikwijls *"x décès d'enfants en dessous d'un an"*, zonder de identiteit van de kinderen of van de ouders. In de periode tussen huwelijk en overlijden betrok het gezin Aspeslagh – Lambersy op zijn minst zes adressen in Oostende. Vier zijn gelegen in het visserskwartier en het vijfde aan het handelsdok. Na het overlijden van haar man, verhuisde de weduwe Clémentine [9] Lambersy naar de Christinastraat.

John Aspeslagh

[1] Overgenomen uit de stamboomgegevens van Ludwig Lauwereins
[2] Biografische gegevens zijn overgenomen uit het artikel dat bij het overlijden van Bauwens verscheen in De Zeewacht van 7 juli 1928.
[3] Le Carillon van 27 januari 1900, L'Echo d'Ostende van 28 en 30 januari 1900 en La Feuille d'Ostende van 27 januari 1900. De chronologie van L'Echo klopt niet wat betreft de terugkeer van de O.89 en het overlijden van Smissaert.
[4] Deze twee data staan ook vermeld bij de overlijdens in Le Carillon van 30 januari en 1 februari 1900.
[5] Informatie verkregen van Filip Menu die hun adressen terugvond in de overlijdensakten van het digitaal archief van de stad Oostende: Henricus Oscar Smissaert woonde in de Ooststraat 61 en Ernest Van de Rivière in de Albertusstraat 23.
[6] De Zeewacht van 26 mei, L'Echo d'Ostende van 26 mei en Le Carillon van 23 mei 1928.
[7] Bij de vissers waren bijnamen ("lapnamen") gebruikelijk.
[8] Augustus 1890, Schippersstraat 21; december 1891, idem; mei 1895, Cirkelstraat 22; juli 1898, Visserskaai 35; januari 1900, idem; maart 1912, Prins Boudewijnstraat; juli 1928, Vindictive-laan 5; november 1936 Christinastraat 88.
[9] Op haar gedachtenis vinden we "Clémentine". Op het graf, in het overlijdensbericht van De Zeewacht en ook op de gedachtenis van Henri lezen we "Clémence".

SDVO
Stichting voor Duurzame Visserijontwikkeling

SVDO vzw
Wandelaarkaai 4
8400 Oostende
Tel: 059 50 95 26
Fax: 059 50 96 64
info@sdvo.be

Openingsuren:
Van maandag t/m donderdag
van 8.30u tot 12.15u - 13u tot 17u
Op vrijdag van 8.30u tot 12.30u

ZVF
HETZEEVISSERSFONDS
fonds voor bestaanszekerheid

Zeevisserfonds
Wandelaarkaai 4
8400 Oostende
Tel: 059 50 95 55
Fax: 059 50 95 25
info@zeevissersfonds.be

Openingsuren:
Van maandag t/m donderdag
van 8.30u tot 12.15u - 13u tot 17u
Op vrijdag van 8.30u tot 12.30u

Europa heeft nieuw visserijfonds

De Europese Raad van Visserijministers heeft een overeenkomst bereikt over de grote krachtlijnen van het nieuwe Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV), dat het huidige Visserijfonds zal vervangen.
Zo zal via het fonds steun verleend kunnen worden aan investeringen in meer milieuvriendelijke en selectievere vistechnieken, investeringen op de vloot met betrekking tot hygiëne, veiligheid en gezondheid, investeringen die de klimaatverandering inperken, proefprojecten, jonge reders, samenwerkingsvormen tussen vissers en wetenschappers, en maatregelen ter bescherming van Natura 2000 gebieden.
De overeenkomst over het EFMZV past in het kader van de hervorming van het Europees Visserijbeleid. In een volgende fase zal het Europees Parlement zich over de kwestie uitspreken. Pas na het vastleggen van het Meerjarig Financieel Kader zal echter duidelijk worden hoeveel middelen er effectief voor visserij in het algemeen worden gereserveerd, en voor de Vlaamse visserij in het bijzonder.

Roman Amandine wordt aan de pers voorgesteld

Op vrijdag 14 december om 15 uur wordt de roman Amandine aan de pers voorgesteld. Dit gebeurt in het restaurant Jolly Sailor op de Hendrik Baelskaai te Oostende. Auteur Flor Vandekerckhove leest voor uit het boek. Uitbater Jan Lamote van de Jolly Sailor vergast de perslui op een drankje en een hapje. In 2013 maakt uitgeverij C&DVProductions met het boek een tournee doorheen Vlaanderen. Vast staan al presentaties in Knokke-Heist (Sincfalamuseum) en Tielt (galerie Carpe Diem). Verenigingen die interesse hebben om zelf ook een avond rond het boek Amandine te brengen, nemen contact op met de uitgever via **cdvproductions@skynet.be.**

Vlaanderen speelt hoofdrol in Europees Zeeobservatorium

De Europese Commissie heeft beslist om het secretariaat van het Europees Mariene Observatie- en Datanetwerk (EMODnet) naast het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) op de InnovOcean site in Oostende te plaatsen. Met de komst van dit netwerk komt er een einde aan de versnippering en zal een unieke rijkdom aan gegevens op één verzamelplaats beschikbaar worden. Zo zal men onder meer een Europese data-atlas van de zeeën aanmaken. 'Op deze manier levert Vlaanderen een belangrijke bijdrage aan de Europa 2020-streefdoelen wat werkgelegenheid, innovatie, onderwijs en het omgaan met de klimaatsverandering betreft', stelt minister van Innovatie Ingrid Lieten.

See Compernolle overleden

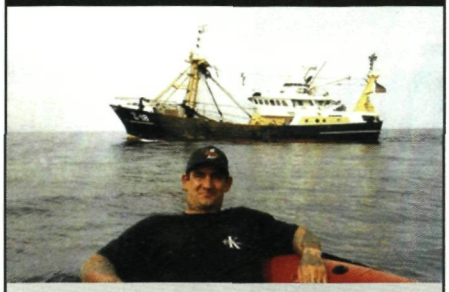

Op 3 november overleed thuis te Heist aan Zee Roger 'See' Compernolle (°Blankenberge, 17 oktober 1961).
See Compernolle was een bekend figuur in de Heistse vissersgemeenschap.

Een netcontrolesysteem voor het klein vlootsegment

De Vlaamse Regering heft op 10 november een subsidie van 221.302 € toegekend aan het project 'Net Controle Systeem'.
Bedoeling is om tegen eind 2013 op zoveel mogelijk vaartuigen een veiligheidssysteem aan te brengen, waardoor het risico op kapseizen van vaartuigen sterk beperkt kan worden.
De laatste 20 jaren werd de Vlaamse visserij getroffen door het verlies van 11 vaartuigen, en 29 mensenlevens. Opvallend is dat deze vaartuigen allemaal uit het klein vlootsegment komen. Grotere vaartuigen blijken over adequate veiligheidssystemen te beschikken, die het kapseizen voorkomen.
Als een vissersvaartuig tijdens het vissen met zijn netten aan een obstructie op de zeebodem haakt, trekt het vaartuig zichzelf slagzij en bestaat er risico op kapseizen.
Het project Net Controle Systeem wil reders uit het klein vlootsegment stimuleren om ook op de kleinere vaartuigen een veiligheidsysteem aan te brengen.
Een scherm op de brug geeft aan wanneer de netten vol zitten met zware grond zoals drijfzand, stenen, schelpen of slijk. Na een alarm van het veiligheidsysteem kunnen de vissers hier proactief op reageren. Het systeem lost het net zodra er verhoogde druk waargenomen wordt, tegelijk wordt de motor gestopt. Het systeem werkt volautomatisch, dus ook als er niemand op de brug staat.
De 28 vaartuigen van het klein vlootsegment met dergelijk veiligheidssysteem voorzien kost 885.000 €. Daarvan nemen Europa en Vlaanderen elk 25% voor hun rekening en dragen het Zeevissersfonds en de betrokken reders het resterende deel.

ZEEVISSERS - VISBEWERKERS - HAVENARBEIDERS - ZEELIEDEN EN BINNENSCHIPPERS VOOR AL UW PROBLEMEN WENDT U TOT DE

BTB

Zeemansbond A.B.V.V.

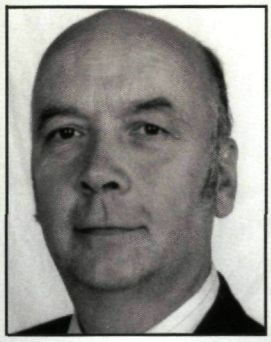

Ivan Victor
Federaal secretaris zeevisserij

Nieuwpoortsesteenweg 98,
8400 OOSTENDE.
T 059 55 60 85
F 059 70 51 33
E-mail:
Ivan.Victor@btb-abvv.be

R. Vermote:
gewestelijk secretaris
0476 23 40 28
Heiststraat 3
Zeebrugge
Tel.: 050/54 47 15
Fax: 050/54 42 53
E-mail:
renaud.vermote@btb-abvv.

B.V.B.A. S & S
Jofra Shipping & Trading
Postbus 51 • B - 9060 Zelzate
Tel: +32 (0) 9 361 00 04 • Fax: +32 (0) 9 360 60 04
GSM: +32 (0) 477 952 450
E-mail: jofra.jan@gmail.com
Web: www.bvba-sens-jofra.be

- Aan- en verkoop van alle visserijschepen
- Aan- en verkoop van alle motoren / koppelingen
- Alle toeleveringen / reparaties
- Inbouw van alle merken motoren en koppelingen
- Tevens uw adres voor al uw sloop- en saneringsschepen

UW PUBLICITEIT IN HET VRIJE VISSERIJBLAD?
Contact, info en opmaak:
cdvproductions@skynet.be

DE WATERSNOOD VAN 1953

Op zaterdag 30 januari 1953 begon zich op de Noordzee een hevige noorderstorm te ontwikkelen. Op de Orkneyeilanden werden windstoten tot 193 km/uur genoteerd en de Vlaamse kust werd geconfronteerd met windsnelheden van 120 tot 150 km/uur. Hopelijk zou die storm niet al te lang duren, want het was volle maan en in de nacht van 31 januari op 1 februari werd bijgevolg springtij verwacht.
Kort van duur was die storm helaas niet. Hij duurde zelfs uitzonderlijk lang: 24 uur! De druk op de kust was enorm. Springtij en noordwestenwinden stuwden het water in de trechtervormige Noordzee op tot recordhoogte. Aan de oostkust stond het water al tot aan het kruin van de dijken. Het derde hoogwater (7,20 meter!) had rampzalige gevolgen. De storm trof overigens niet alleen de kust. In de Ardennen liet hij een sneeuwlaag van twee meter achter.

In Nederland overstroomde een groot deel van Zeeland, West-Brabant en de Zuid-Hollandse eilanden. Hierbij verdronken meer dan 1.800 mensen en massaal veel dieren; 100.000 Nederlanders verloren huis en bezittingen. Ook in Engeland en Duitsland vonden overstromingen plaats en vielen honderden slachtoffers. Het eiland Canvey in de Theemsmonding werd geheel overstroomd. Hier vielen 100 van de 287 Engelse slachtoffers.
Op zee verloren velen bij schipbreuken het leven. Zo verging toen ook het Zeebrugse vissersvaartuig Z 727 'Leopold Nera' met zijn vijfkoppige bemanning afkomstig uit Heist en Zeebrugge.

Grote delen van Nederland kwamen onder water te staan. Hierbij verdronken meer dan 1.800 mensen en massaal veel dieren; 100.000 Nederlanders verloren huis en bezittingen.

Voor de rede van Oostende sloeg Heistenaar Albert Bulcke overboord van de Z 554 'Yolanda-Anna'.

Op de Z 554 'Yolanda-Anna' sloeg Heistenaar Albert Bulcke voor de rede van Oostende overboord.
In België braken de dijken op 37 plaatsen.
In Heist wordt een grote bres geslagen in de dijk bij hotel Des Bains. Er wordt zoveel grond en zand weggevreten dat het hotel in het gat dreigt te verdwijnen. Intussen is het water Heist wel ingelopen en komt het lage deel (dat in een duinpan is gebouwd en daarom de Pannenstraat heet), onder water te staan. De lange muur die langs de wandeldijk in Heist-west is gebouwd, wordt vrijwel compleet weggeslagen. Grote brokstukken komen honderd meter verder op de kustweg terecht. Ook de tramrails tussen Heist en Zeebrugge worden vernield. Tussen Knokke en de Nederlandse grens bij het Zwin breekt de zogenaamde 'internationale ringdijk' door en zet 250 hectare van het achterland onder water.
De schade aan de Belgische kust werd geschat op 450 miljoen BEF (12.879.000 €). In totaal werden van Koksijde tot Knokke 37 min of meer belangrijke bressen in de dijken geslagen (alleen al in Knokke-Heist waren er 15 bressen). De wegen, riolering, elektriciteit, waterleidingen… kwamen zwaar gehavend uit de storm. De kustbevolking zag zich geconfronteerd met ondergelopen kelders, schade aan hotels en zeedijkbebouwing, verzilte landerijen, verdwenen persoonlijke bezittingen, beschadigde kledij en werkmateriaal…
In Zeebrugge vallen geen slachtoffers, maar wel lopen veel schepen er zware schade op doordat de reders de kans niet hebben tijdig hun schepen vast te sjorren. Het blijkt door de

storm onmogelijk over de noodbrug naar de haven te komen. Men slaagt er nog wel in achter de twee sluisdeuren grote hoeveelheden steenblokken te gooien om zo te voorkomen dat de sluizen breken.
De nacht die 31 januari 1953 van 1 februari scheidde is in het collectieve geheugen van de kustbewoners gegrift. In België verdronken gedurende de ramp immers 28 mensen. (1) [Elders heeft men het over 22 doden.(2)] In Oostende had de storm de binnenstad onder water gezet. Acht mensen kwamen daarbij om. Ook in Bredene viel een dode. Op 1 februari worden die doden telkens herdacht. Dat zal ook in 2013 weer het geval zijn.

Oostkust

Het Sincfalamuseum van Heist weidde er in 2000 een tentoonstelling aan. Hoe had de storm aan de oostkust toegeslagen? Veertien ooggetuigen vertelden toen hoe ze de storm beleefd hadden. Onder hen was Willy Desmedt. Hij was op zaterdagavond 31 januari 1953 samen met zijn broer naar cinema Nova geweest. In de Dweersstraat (nu Stadionstraat) waren gingen ze nog iets drinken en om 23 uur waren ze thuis. Desmedt: *'Om middernacht werd ik geroepen door Theo, mijn vader. Hij was sergeant brigadier bij het Vrijwilligers Brandweerkorps van Knokke: "Willy, opstaan de sirene loeit. 't Brandt!"*
Willy was evenals zijn vader een brandweerman. *'We zijn beiden te voet naar het Arsenaal gegaan. Door de hevige wind was het met de fiets niet te doen. Toen vernamen we ook pas dat er geen brand was. We kregen de opdracht te gaan zien of er nog mensen*

Bij de scheepsramp van de Z 527 Leopold-Nera kwamen vijf vissers om het leven: Eugeen en Etienne Vanden Abeele, Henri Rappé, L.Vandierendonck en Gerard Arents.

aanwezig waren in de gebouwen op de Zeedijk. Al de bewoners, tot over het hotel Lekkerbek, moesten geëvacueerd worden.'
Veel brandweermannen waren er evenwel niet opgedaagd: *'Doordat de wind uit zee kwam had niemand in het gebied boven het stadhuis het geluid van die sirene gehoord. Slechts een viertal brandweermannen waren onmiddellijk afgekomen.'*
Waren er mensen die effectief geëvacueerd moesten worden? Willy Desmedt: *'Ik zag licht in de villa Lussot. Er stond een kaars voor het raam. Wij belden, en Albert Waeghe deed open. De vrouw van Albert was zwanger en ze was bang. Wijlen Camiel Walraevens en ik hebben haar naar de brandweerwagen gedragen. We droegen de vrouw langs een smal hellend weggetje. Levensgevaarlijk was dat, want langs beide zijden van het weggetje was het zand wel 2 meter*

In totaal werden van Koksijde tot Knokke 37 min of meer belangrijke bressen in de dijken geslagen. Alleen al in Knokke-Heist waren er 15 bressen.

diep weggespoeld. Toen we beneden kwamen, zagen we een politiecamionette half ondergelopen in het water staan. De Zwinlaan was ondergelopen. De politieagenten die ook villa's hadden gecontroleerd, waren door het water verrast. We hebben hen dan ook meegevoerd. Albert en zijn vrouw hebben we bij familie afgezet.
't Was al ongeveer 7 u in de morgen toen we weer in het Arsenaal aankwamen. We mochten naar huis tot 10 uur om iets te eten en droge kledij aan te trekken. Om 10 uur was de storm bijna geluwd en 't was mooi weer.
Die zondag heb ik nog tot 21 uur kelders leeggepompt. Dan kwam men ons aflossen.'

Oostende

1 februari 1953, 1.30 uur 's nachts - In Oostende slaan de golven over de dijk. Het water stroomt langs de hellingen en zet de oude stad blank. Ook het Leopoldpark komt gedeeltelijk onder water te staan.
Een beetje verder lopen de handelsdokken gewoon over. De kaaimuren van die dokken zijn berekend op een hoogte van 7,08 meter. Op 1 februari 1953 wordt het een tij van… 7,20 meter. Verscheidene straten van het Hazegras overstromen en ook de ingang van het Maria-Hendrikapark staat blank.

Zij die stierven

In Oostende vielen acht slachtoffers, twee door verdrinking in het stadscentrum, één door een hartaderbreuk, vier in hun huizen in de Bredenesteenweg en één iemand werd tijdens de storm overboord geslagen. (*)

* Albert Bulcke (° Heist, 1912), visser, overleden op 31 januari 1953 rond 20.30 uur op zee;
* Willy Eerebout (°Bredene, 1916), handlanger, overleden gevonden op 1 februari 1953 om 8.00 uur in de Ooststraat;
* Robert Van der Wal (°Oostende, 1905), visbewerker, overleden gevonden op 1 februari 1953 om 09.50 uur op het dak van zijn achterhuis, Bredenesteenweg 14;
* Ronny Deconinck (°Oostende, 1951), overleden gevonden op 1 februari 1953 om 12 uur in de sassen van het havengebied;
* Elisa Passchijn (°Stene, 1870), weduwe, overleden gevonden op 2 februari 1953 om 10.00 uur in haar woning in de Sint-Paulusstraat;
* Isidoor Gunst (°Bredene, 1881), ongehuwd, zonder beroep, overleden gevonden op 2 februari 1953 om 17.10 uur in zijn woning, Bredenesteenweg 1;
* Pharaïlde Gunst (°Bredene, 1885), weduwe, overleden gevonden op 3 februari 1953 om 14.00 uur in haar woning, Bredenesteenweg 2;
* Germaine Dumarey (°Westkerke, 1904), echtgenote van Robert Van der Wal, overleden gevonden op 3 februari 1953 om 14.20 uur in haar woning, Bredenesteenweg 14.

(*) Uit Oostende onder water 1953, Oostendse historische publicaties 10 – 2003

Ook in de Kapellestraat in Oostende worden mensen uit hun woning geëvacueerd.

Via de riolen stort het water zich ook in de kelders van o.a. Kaïro-, Stockholm-, Romestraat… De pompstations van de riolen vallen stil en de brandweer zet pompen in aan Petit Paris en in Mariakerke zodat het vuile water naar het waterriool overgepompt wordt. Ook worden er pompen geplaatst op de hoek van de Vindictivelaan en de Hendrik Serruyslaan, de hoek van de Visserskaai en het Sint-Petrus- en Paulusplein en op het Vissersplein om het binnengestroomde water zo snel mogelijk weg te pompen.
's Morgens werd de ravage duidelijk. 490.000 m2 van Oostende was overstroomd. 53 straten en ongeveer 2000 huizen stonden onder water. Men raamt de totale watermassa in de straten, kelders, riolen en regenputten op 1 miljoen kubieke meter. De hoogte van het water bedroeg in de stad gemiddeld 93,4 cm. De hoogste waterstand werd gemeten in de Sint-Franciscusstraat: 1,50 meter! Het was trouwens bijzonder gevaarlijk om door het water te waden omdat sommige riooldeksels door de druk van het water waren weggeslagen.
In het Leopoldpark waren bomen uitgerukt en was de vijver uit de oevers getreden. Tal van kasseien lagen los of waren weggespoeld. Her en der waren er grondverzakkingen.
Toen het water zich terugtrok, bleef een modderlaag achter met allerlei afval. En tussen al die ellende was er de allesoverheersende geur van benzine en mazout die zich met water had vermengd. [3]
Jenny Lauwereins, toen 18 jaar, getuigt: *'Die avond zou ik gaan dansen in dancing Winnipeg op de Zeedijk. Het stormde hevig en ik had moeite om er te geraken. In de Van Iseghemlaan moest ik me aan de muren vasthouden om vooruit te komen. Ik geraakte uiteindelijk toch in de dancing, een… kelder. Mensen die van de film kwamen zegden ons dat het leuk was om te zien hoe het water over de dijk spatte. Maar het water begon ook in de dancingkelder binnen te lopen. We konden langs daar niet meer buiten. Via een uitgang in de Christinastraat konden we nog net op tijd vluchten, zoniet hadden we als ratten in een val gezeten …'*

Naar aanleiding van de 50ste verjaardag van de watersnood plaatste de heemkring Ter Cuere in Bredene een gedenkzuiltje. Daarop staat: 'Bij de springvloed van 1 februari 1953 omstreeks 2 uur werd hier op deze plaats van de Kreekdijk een bres van ongeveer 20 meter breedte geslagen waarbij een groot gedeelte van de lager gelegen saswijk overstroomd werd.' Op de foto is te zien dat de achterliggende wijk inderdaad onder het niveau van de dijk ligt.

Jenny Lauwereins vertelt ook over de periode vlak na de storm: *'Ik werkte in de Priba in de Kapellestraat. Van zodra het water was weggetrokken moesten*
we ons op ons werk aanmelden. Er was geen elektriciteit en we moesten werken met noodlampen.
De ravage was enorm. De toonbanken, de winkelwaar, alles lag door elkaar,… De eetwaren die in de kelder bewaard werden, waren

Alle industriële en scheepsherstellingen mekaniek en plaatwerk

BEMA DOET HET

Nieuwe Werfkaai 14 • 8400 Oostende
T: 059 33 22 15 • F: 059 33 01 55
GSM Johan: 0477 31 54 15
GSM Ludo: 0477 33 54 35

BE MA

verloren. Er was heel veel schade en er werd ook heel veel gestolen. Bovendien liepen er ratten. Wel was er personeel uit Brussel gekomen om ons te helpen en was er een dokter die voor de verzorging van eventuele gekwetsten instond. Het waren oorlogstaferelen die me altijd zijn bijgebleven.'

De toekomst

En nu de hamvraag. Is zo'n watersnood ook vandaag nog mogelijk? Jasmin Lauwaert, klimaatspecialist bij Natuurpunt, denkt er het zijne van: *'Alhoewel noodweer van alle tijden is, stijgt de kans erop als gevolg van de klimaatverandering. Tegen 2100 zal het zeepeil aan de Vlaamse kust tussen de 14 en 93 cm hoger zijn.'*
Zijn we daarop voorbereid? Lauwaert: *'De 67 kilometer lange Vlaamse kustlijn is helemaal niet voorbereid op zware stormen. Ze is quasi helemaal volgebouwd. Dat maakt de kust extra kwetsbaar.'*
Hoezo? *'Vandaag bestaat de opbouw van de verdediging tegen de klimaatverandering voornamelijk uit het opspuiten van zand op de stranden. Daarmee wordt volledig voorbijgegaan aan beloftevolle mogelijkheden om het karakter van onze kust te verbeteren en tegelijkertijd bescherming op te bouwen tegen de verandering van het klimaat.'*
Natuurpunt stelt een rist maatregelen voor. *'Een brede, dynamische duinengordel kan het achterland beschermen. Het zand moet dan wel kunnen stuiven en hiervoor is een groot oppervlakte nodig. Een extra voordeel is dat regenwater dan in de duinen in de bodem dringt, het natuurlijke ondergrondse reservoir van zoet water voedt. Zo wordt het zout water van de zee tegen gehouden, waar ook de landbouw van profiteert. Ook kunnen structuren in zee gebruikt worden om ons te beschermen, zoals oesterriffen.'*
Hoe Natuurpunt dat allemaal verwezenlijkt wil zien, legde de vereniging uit op de studiedag Kust van nature dat op 13 november in Oostende doorging. U kunt de studie op het internet terugvinden als u 'Kappaplan in beeld' googelt. (4)

fv - Met dank aan Eddy Eneman en Daniël Eyland voor de hulp bij het opsnorren van de foto's.

(1) http://nl.wikipedia.org/wiki/Watersnood_van_1953
(2) http://www.sincfala.be/sf/index.php?option=com_content&view=article&id=102:storm-1953-3-juli-tot-3-september-2003&catid=24:tt-2003&Itemid=56
Ook de getuigenis van Willy Desmedt komt van die website.
(3) Al de info over Oostende komt uit Oostende onder water 1953, Oostendse historische publicaties 10 – 2003. Ook de getuigenis van Jenny Lauwereins halen we uit dat werk.
(4) http://www.natuurpunt.be/uploads/natuurbehoud/natuurbeleid/documenten/kust/a5_brochure_kappaplan_in_beeld_112012def.pdf

Hoe erg de watersnood in 1953 ook geweest moge zijn, het belette de Oostendenaars niet om er achteraf een 'kluchtig' lied van te maken. Gezongen door A. Lingier, alias "Bertino", brandweerman, op de melodie van 'La petite diligeance'. Bron: Groot Oostendsch liedtboeck, Jef Klausing, 1991.

I.
Wien peist e nog op dezen dag,
Ostende oender waoter,
Dat was zeekerst ein nat beslag,
Die storm da was gein flaoter.
In veel huuzen en cafées
Was er leute of rust,
't Waoter kwaamt toe boven de canapée
En oender 't bedde geklutst

Refrein:
't Waoter kwam binnengelopen,
We wierden nat an uuze poten
En de kelders mit da spul,
Liepen boem, gèelegan vul,
Zelfs de vlooien en de vienken
Mosten spriengen of verdrienken
En de ratten 't was komiek,
Vierden kerremesse in 't sliek.
't Schonste van de grap,
't Woater was nat,
Je kost in de straten roeien ;
En an de vissemarkt
Da was e 't wat apart
Liepen de wuufers lik oede koeien,
Mit hunder rokken tegen hunder kieten
Ze n' aan gin nagel mi foer op te bietten,
Geef ons heden ons dagelijks brood,
Mor ocheblief gin waotersnood.

II.
Toen kwamen aol die pompiers
De kelders leeg pompen,
Nie ollèène waoter mor ook bier
Giengt deur hunder trompe.
Ook de zeémacht die kwaamt af
Ze stoegen paraot
Beddebakken, kassen, petat of soepepot
Olles die vloog rap op stroat.

III.
k' Sien ook geteisterd, dat is e'twas
'k Mosten vroeger op e strooizak slapen,
Mor nu ligge 'k op e Beka
No me meubels staon ze nu te gapen
Aol me wèègluuzen die sien weg
Deur die waotersnood
Den èènen é geluk den anderen é pech
Den èène ze dood is den ander ze brood.

VLOOT, reder van de overheid,
stelt in Oostende een driehonderdtal collega's te werk

via www.welkombijvloot.be

kun je solliciteren:
(jobs - vacatures)

en op de hoogte blijven van onze nieuwbouw:
(projecten - nieuwbouw)

VLOOT REDER VAN DE OVERHEID

Maritieme Dienstverlening en Kust

Uit het archief van Daniel Eyland

Het leven zoals het was: Oostende, Overstroming 1953

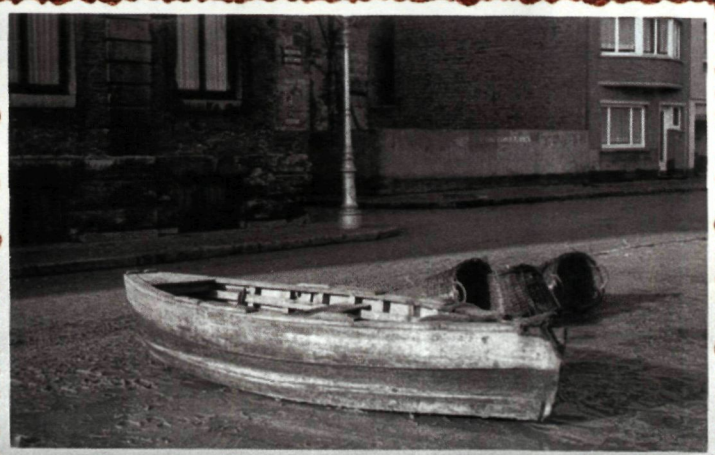

FROMAGE
BOTER-EIEREN

LIBRAIRIE

HOTEL SCAUFFLAIRE
BIERES

Uit de bibliotheek van Neptunus (17)

U aangeboden door Peter Holvoet-Hanssen

De nachtegaal van Käsmu

sterrenzanger in de hoogste berk
kwijnt gij ook zo zonder liefje, maat
uw lied is een stille kapitein
die soest in oranje straatlichtgloed
samen zingen wij 'wie hoog, wie laag'
trillend in seringenbloesemzoet
niets of niemand brengt ons van de wijs

hoor de kraaien komen met de vos
zwarte wolken eten van de maan

lacht de nacht ons uit dan scheert uw bard
als een boerenzwaluw over zee
als een slee met rinkelbelletjes
naar zijn Vrouw Geluk, haar ogentuin
wit gewassen schapen rond de bron
telt ons lied niet mee dan klinkt het één
bootje voor de doden van het dorp
twee voor mussen in een wrakhoutkrat
drie de zeilen op de golven paars

als de zon 's nachts schijnt en tijd verdwijnt

***Peter 'HH'** had dit nooit - in Estland - kunnen schrijven had hij nooit Slauerhoff gelezen.*

De zeedichter J. (J.) Slauerhoff (geboren in Leeuwarden op 14 september 1898) is ook één van dé lievelingsdichters van de Meester der Oceanen, Poseidon, en dat vanaf de eerste dichtbundel 'Archipel' (1923). Vanaf 1924 werkte Jan Jacob Slauerhoff, geïnteresseerd in Franse dichters en Russische schrijvers, als arts op schepen die o.a. voeren naar Nederlands-Indië (het tegenwoordige Indonesië), China (de nachtclubs!), Japan en Zuid-Amerika, en langs Spaanse en Portugese kusten. Slauerhoff maakte zo kennis met de Chinese dichtkunst - die hij later vertaalde - en met 16e-eeuwse Portugese poëzie. Na vijf jaar huwelijk, nadat hij een tijdje in Marokko als dokter had gewerkt, scheidde hij in 1935 van de danseres Darja Collin.
Enkel in zijn verzen voelde deze rusteloze ziel zich thuis: 'Alleen in mijn gedichten kan ik wonen' – nooit vond de dichter, schrijver en scheepsarts, de woningloze ergens anders onderdak. J. Slauerhoff was vanaf zijn vroege jeugd vaak ziek, en vanaf 1935 werd dat erger. Op 5 oktober 1936 overleed hij in Hilversum, slechts 38 jaar. Zijn Verzameld Werk beleefde tot op heden twintig drukken. Zijn poëzie werd vertaald in het Frans, Duits, Italiaans, Portugees, Servokroatisch, Slowaaks, Sloveens en Chinees.
Uit 'Serenade' is dit Neptunus' topfavoriet, niet in het minst om de legendarische slotstrofe:

Voor de verre prinses

Wij komen nooit meer saam:
De wereld drong zich tussenbeide.
Soms staan wij beiden 's nachts aan 't raam,
Maar andre sterren zien we in andre tijden.

Uw land is zo ver van mijn land verwijderd:
Van licht tot verste duisternis – dat ik
Op vleuglen van verlangen rustloos reizend,
U zou begroeten met mijn stervenssnik.

Maar als het waar is dat door grote dromen
Het zwaarst verlangen over wordt gebracht
Tot op de verste ster: dan zal ik komen,
Dan zal ik komen, iedre nacht.

J. SLAUERHOFF

tekening Jo Clauwaert

Werelddag visserij

De Werelddag van de Visserij wordt ieder jaar gevierd op 21 november. Ook dit jaar was dat weer het geval, maar in België viel daar niet veel van te merken. De Werelddag van de Visserij wil benadrukken dat er heel veel mensen voor het levensonderhoud afhankelijk zijn van de visserij. Vis vormt een belangrijk onderdeel van het voedingspatroon van mensen over de hele wereld.
Maar de visserij heeft te lijden onder zware waterverontreiniging van de kustwateren, vooral door de zware industrieën en het lozen van huishoudelijk afval. Dit leidt tot vervuiling van de visbestanden in de directe omgeving. De vissers zijn dan verplicht om steeds verder van de kust te gaan, ver van hun traditionele visgronden.
Er zijn nog problemen. Overbevissing, vooral door zware fabriekschepen, sleepnetvisserij en andere niet duurzame vistechnieken veroorzaakt uitputting van de visbestanden. Om het niet tot een echte voedselcrisis te laten komen wil men zoeken naar oplossingen.

Vissen lokken met geluid

ILVO werkt aan een ontwerp dat open zeeboerderijen in windmolenparken combineert met passieve visserij. Het concept is gebaseerd op de bekende proeven die we kennen onder de naam 'de hond van Pavlov'.
Honden beginnen te kwijlen als ze voeding ruiken. Pavlov organiseerde proeven waarbij hij tegelijk met de voeding ook een signaal gaf. Na enige tijd gingen de ook gingen kwijlen wanneer ze alleen maar het signaal hoorden.
Dat proberen ze op ILVO nu ook met zeebaars te doen. Door de vis te conditioneren op een geluidssignaal dat gepaard gaat met het geven van extra voeding hopen de onderzoekers de vissen met dat signaal ook te kunnen lokken naar plaatsen buiten het windmolenpark waar ze met gebruik van passieve visserijmethoden gevangen kunnen (mogen) worden.
Het plan is om zeebaars op te kweken in aquacultuur, die vervolgens in zee nabij een windmolenpark uit te zetten om ze dan te conditioneren door een geluidssignaal in combinatie met voedsel. De onderzoekers verwachten dat de zeebaars, die tuk is op windmolens als alternatief voor een natuurlijk rif, met hetzelfde geluidssignaal daar ook weggelokt kan worden. Dat is nodig om de vis te kunnen vangen want elke visactiviteit tussen de windmolens is verboden.
De keuze valt op zeebaars omdat deze soort trouw blijft aan zijn foerageergebied. Zeebaars is - met dank aan de klimaatopwarming - sinds een tiental jaar aanwezig in het Belgisch deel van de Noordzee. Commercieel is zeebaars, ook voor de Belgische reders, een interessante en niet-bedreigde soort. Sedert een aantal jaren zijn er in ons land een drietal reders die specifiek op zeebaars vissen door middel van passieve visserijmethoden. Dat kan professioneel hengelvissen zijn, staande wand of fuikvissen vanaf boeien.
ILVO bouwt volop aan de nodige kennis rond de combinatie open zeeboerderij en passieve visserij maar verwacht dat nog minstens zes jaar wetenschappelijke proeven nodig zijn. Het concept open zeeboerderij en passieve visserijtechniek bestaat al, bijvoorbeeld in Japan wordt al langer vis aan land gekweekt en geconditioneerd en vervolgens op zee uitgezet. Het bijkomend element windmolenparken integreren in dit concept is echter nieuw en vergt heel wat onderzoek. Volgens ILVO zou het een Europese primeur zijn en zou het kansen bieden om de Belgische visserij verder te verduurzamen.

Belgische licentie
300 pk te koop
0496/52 26 24
Bellen nà 17u.

CREVITS

IMPORT - EXPORT - ALLERLEI KETTINGEN EN KETTINGMATTEN
ANKERS - HERBRUIKBARE MATERIALEN - VISSERIJBENODIGDHEDEN
RUBBER BOLLEN EN RUBBER RINGEN

Marcus Gerardsstraat 12, 8380 Zeebrugge. Tel.: 050 54 48 33
Kotterstraat 42, 8380 Zeebrugge. Tel.: 050 54 45 85
Ankerstraat 20, 8400 Oostende. Gsm: 0475 30 39 87
Fax: 050 54 79 11
Telefoneren vanuit Nederland: +32 50 54 48 33

ILVO heeft nieuw logo

Het Vlaams Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) heeft zijn website en logo vernieuwd. ILVO wil met zijn nieuwe website twee typen bezoekers bedienen. Ten eerste zijn er de geïnteresseerde niet-wetenschappers die op zoek gaan naar nieuws, vulgariserende brochures, persberichten, video's, een agenda of een thematisch overzicht van de onderzoeksdomeinen en aanwezige diensten. Nieuw daar is de sectie 'Pers en Media', waar journalisten terechtkunnen voor informatie. Ten tweede is er een wetenschappelijk niveau waar wetenschappers terecht kunnen voor actuele informatie over wetenschappelijke publicaties, projecten, experts, gespecialiseerde kennisdomeinen, wetenschappelijke activiteiten en netwerken.
Samen met de nieuwe website lanceert ILVO ook een nieuw logo. Dat moet de verscheidenheid in het onderzoek benadrukken. *'Daartoe werd links bovenaan een speelse toets toegevoegd. Het kan zowel een vis zijn als een blad of een varkensoor. Zo krijgt de verscheidenheid en rijkdom van ons onderzoek een passend lettermerk.'* Aldus ILVO.

Europese Commissie tikt Belgi op vingers

Volgens het Nederlandse Reformatorisch Dagblad wil de Europese Commissie dat België voor het eind van dit jaar zijn wetgeving inzake toegang tot het Europees Visserijfonds aanpast. De Commissie liet dit schriftelijk weten aan een Nederlandse Europarlementariër naar aanleiding van diens vragen over discriminatie van

Blankenberge gedenkt overleden vissers

Op 11 november 2012 bracht de folkloregroep Ebbe & Vloed, in samenwerking met het Stadsbestuur en de Cultuurraad, en samen met alle verenigingen die het visserijverleden van Blankenberge een warm hart toedragen, bloemenhulde aan de overleden vissers
Deze plechtigheid is en vaste traditie geworden die sinds 1983 jaarlijks wordt georganiseerd. De bloemenhulde krijgt de jongste jaren opnieuw meer aandacht omdat ze deel uitmaakt van het maritiem erfgoedgebeuren in de badstad.
Aanleiding voor de hulde was een ontroerend moment. Ieder jaar op 11 november bracht het oude moedertje Suzy Ballegeer een bloempje aan de voet van het standbeeld 'Sterken Dries' aan de vuurtoren. Ze deed dit om haar zoon Roger te herdenken die op een stormnacht overboord was gevallen. Toen zei opeens wegbleef, nam Ebbe en Vloed de bloemenhulde over.

Nederlandse reders in België.
Het gaat om het schrappen van een extra voorwaarde die nadelig is voor reders van Nederlandse origine die hun bedrijf in België gevestigd hebben.
Het Europees Visserijfonds is onder meer bedoeld om verdere verduurzaming van de visserijsector te bevorderen. Visserijbedrijven kunnen normaliter een projectaanvraag indienen via de lidstaat waar het bedrijf is gevestigd.
België bepaalde echter in een aanvullende voorwaarde dat het niet voldoende is dat de aanvrager bedrijfsmatig in België gevestigd is, maar dat de aanvrager ook als privépersoon Belgisch rijksinwoner moet zijn.
De Europese Commissie zou België op de vingers getikt hebben met een zogenoemde pilotbrief.

Wie is de man naast Lilian Baels?

Eddy en Marina Baels, kinderen van Edouard Baels (1922-2004) en kleinkinderen van Jules Baels (1889-1953), reageerden op ons artikel over de redersfamilie Baels (HvVB VIII/2012). Ze wijzen erop dat de hierbij gevoegde foto die toen ook bij het betreffende artikel stond onjuist ondertiteld werd. Iets wat lezer Piet Daman ook al opgemerkt had. Op de foto zien we, zo stelt Eddy Baels, Lilian niet met haar vader Hendrik Baels zoals we toen schreven, maar wel met ofwel Prins Felix van Luxemburg ofwel met Prins Victor-Emmanuel van Italie. Zekerheid hebben we dus nog altijd niet.
Vermelden we nog dat Eddy Baels een aantal geschiedkundige werken over Oostende geschreven heeft. Zijn vader Edouard, bediende-visafslager bij de N.V. Crops en vervolgens spelbediende bij het Casino-Kursaal, werd in Oostende geboren op 9 mei1922 en stierf te Bredene op 27 september 2004. Hij trouwde in London op 20 februari 1945 met Ghislaine Dangez, geboren te Oostende op 15 november 1922. Zij overleed te Oostende op 7 december 2008.

Welke vis is Valduvis?

Op woensdag 21 november organiseerde de plaatselijke groep die 'As 4' van het Europees Visserijfonds coördineert een lunchsessie in Oostende. Coördinator Stephanie Maes mocht een twintigtal geïnteresseerden ontvangen. Op de bijeenkomst werden de tussentijdse resultaten van het project VALDUVIS voorgesteld. Het letterwoord staat voor 'VALorisatie van DUurzame en dagvers gevangen VIS'. ILVO wil daarmee de kwaliteiten van Vlaamse vis op het vlak van versheid, bewaring en behandeling aan boord, vistechniek, beheer enz. naar viskopers toe meer zichtbaar maken. Op die manier, zo menen de initiatiefnemers, kunnen Vlaamse producenten zich onderscheiden van de goedkopere importvis.

Het Zweet van de Zee in Gent

Op donderdag 31 januari leest dichter Geert Cyriel Tavernier voor in het Huis van Alijn te Gent om 20u30. Samen met fotograaf Jo Clauwaert gaf Tavernier het mooie foto- en tekstboek 'Het zweet van de zee' uit, een werk dat in de visserij veel weerklank gevonden heeft.
De teksten van Tavernier worden opgeluisterd door de muzikanten Luiz Marquez en Renato Marquez. Bruno Deneckere en Pascale Michiels zorgen voor de muzikale golven.
Meer info Huis van Alijn, Kraanlei 65, 9000 Gent. Tel.: 09 269 23 50.

Veranderingen in de vissersvloot 3de kwartaal 2012

Vervallen zeebrieven
O 2 NANCY: nieuwe zeebrief ZVIS 674 van 03.07.2012.
O 29 BROODWINNER: nieuwe zeebrief ZVIS 675 van 12.07.2012
O 190 RENILDE: nieuwe zeebrief ZVIS 676 van 12.07.2012.

Nieuwe motor
Z 431 ALLES WISSELT: motor Mitsubishi van 221 kW, bouwjaar 2012.
Z 18 SOETKIN: nieuwe motor A.B.C. van 905 kW, bouwjaar 2012.
Z 19 SONJA: motor Cummins van 515 kW, bouwjaar 2009.

Naam van het vaartuig en eigenaar
N 58 PELORUS JACK: ex N 58 PASCIN, rederij BVBA Pascin, houtboeistraat 14 te Nieuwpoort.

Adresverandering
O 316 AEGIR: BVBA Aegir, Sportstraat 87 8450 Bredene.

Geschrapt als vissersvaartuig
O 333 MARCO, NV Rederij Marco, geschrapt op 16.02.2012
O 369 ATTILA, Verleene Marnix en Alain, geschrapt op 16.07.2012.

Doorhaling registratie
Z 519 ENTERPRISE: doorhaling op 03.07.2012.

BRIEF UIT HET BINNENLAND

OILSJT

De miserie is begonnen in Oilsjt.
Voor de vreemdelingen: Aalst.

De socialisten hebben er een bestuursakkoord gesloten met de CD&V en de NVA. En in Aalst is dat geen NVA-light, maar een NVA-XXL. De vroegere ideoloog van het Vlaams Belang, Karim Van Overmeire, liep er over naar de NVA van aanstaand burgemeester Christophe D'haese, die dan weer de liberalen achter zich liet.

Een deel van de socialisten zag dat niet zitten, maar lijsttrekker An Van Den Steen trommelde haar troepen op en liet het samengaan stemmen op een algemene ledenvergadering van de partij. Veel leden hebben mekaar daar voor de eerste keer ontmoet. De tweede socialist in rij, Patrick De Smedt, bedankte voor de eer en wil geen schepen meer worden. De derde socialist, Sam Van De Putte volgde ook zijn geweten en deed hetzelfde. De vierde socialist, Dylan Casaer, was tegen maar veranderde van mening toen hij nummer twee en drie zag bedanken. Iemand moet toch schepen worden, dacht hij. Heel wat kopstukken van de socialisten zagen het evenmin zitten. De Gentse burgemeester Daniël Termont, stuurde banbliksems naar de karnavalstad en werd daarin gevolgd door Bruno Tobback en Van De Lanotte. Dat zijn ze hier niet gewoon: dat ze zich van in 't Gentse en van aan 't zeetje komen moeien, dat is teveel. Het gaat al niet goed tussen die van Aalst en Dendermonde, en daar zit al maar tien kilometer tussen. Al wat van verder komt verstaan ze in Aalst zeker niet… Wa zoide?

Er is ook discussie over wat die drie partijen samen gaan doen. Er mocht gestemd worden over meedoen in het bestuur, maar niet over het raamakkoord. Ergens is er al één en ander afgesproken voor de volgende zes jaar, maar niemand mag weten wat precies.

Hier en daar lekt er wat uit: Geen extra toelagen van de stad meer voor steuntrekkers, maar een fraude-cel in het OCMW. Neenee, niet voor grote fraudeurs, een fraude-cel voor sukkelaars: die zijn makkelijker te pakken. Fiscale amnestie bevat trouwens het woord amnestie, dus de vlaamsnationalen zijn daar voor.

Van Overmeire krijgt de bibliotheek onder zich en liet verstaan dat daar niet teveel Franse boeken meer moeten te ontlenen zijn. De straatnaambordjes gaan er af en worden vervangen door bordjes met een vlaams leeuwtje er op. Wie in Aalst 'commerce' wil doen kiest best een Vlaamse naam. Gedaan met Pitta Shoarma of Restaurant Côte d' Alost. Op naar Broodje Rechtopstaande Spies en Eetgelegenheid Aalsters Tussenribstuk.

Toppunt is dat dit gezeik ondertussen overgenomen wordt door Brasschaat én Temse. Temse, dat ligt op vijftien kilometer van de Nederlandse grens. Ze worden daar overspoeld door franskiljons! Mijn oproep aan de kustgemeenten: waar blijven jullie? Steun het binnenland en benoem een Schepen van Vlaams Zaken.

Er zit muziek in zo een ambt. We kunnen nog ontelbare zaken realiseren: boekverbrandingen, guldensporenslagen, collaboratieweekends, godsdienstvervolgingen,… En U kan het meemaken van op de eerste rij. We kunnen al onze musea sluiten en de gebeurtenissen opnieuw live meemaken. We kunnen eindelijk een cultuurpolitiek voeren: Jacques Brel van de radio. Vendelzwaaien wordt weer in, dus een toekomst voor de vlaggenindustrie. Weg met volksvreemde elementen als Peter Holvoet-Hanssen, leve Cyriel Verschaeve. We trekken een definitieve streep onder de franstalige dwingelandij en onderwerpen elke ingezetene aan een inburgeringstest: wie geen varkensvlees eet, zijn auto niet wast op zaterdag, durft 'goejendag' te zeggen op straat, een man kust, zijn huisdieren niet liever ziet dan zijn kinderen, de sterre niet ziet stille staan of het doopsel weigert, vliegt eruit!

Korte Aalsterse Metten!

Filip De Bodt

De film Fish and Run is nog altijd te verkrijgen. Schrijf 12 € (verzending in) over op reknr. BE40 0016 3236 1163 van Climaxi Groenlaan 39 Herzele. Wie meer info wenst, neemt contact op met ***filip.de.bodt@skynet.be.***

VANQUATHEM - LOMBAERTS - EGGERMONT
Advocatenassociatie

Georges VANQUATHEM
Jean-Luc LOMBAERTS
Marijke EGGERMONT

Invalidenlaan 14
8301 Knokke-Heist

Tel. 050 51 43 43
Fax 050 51 03 06
G.S.M. 0475 68 00 69

E-mail info@vanquathemenpartners.be

- Visserijreglementering
- Maritiem recht
- Handels- en vennootschapsrecht
- Faillissementsrecht
- Bouwrecht en contracten
- Huurrecht: handel en privaat
- Verkeersrecht
- Invorderingen
- Familierecht

Drie van Corveleijn

VISSERSMEISJE OP HET WESTERSTAKETSEL

VOOR DE BEMANNING VAN DE O.332 "VIERGE MARIE" DIE IN 1937 OP ZEE AAN DE KLIPPEN VAN DE ENGELSE KUST TE PLETTER LIEP

ZE STAAT AAN HET WATER
MET HAAR WEEMOED
EN ONSTILBAAR VERLANGEN
EN VREEST DE LANDZEËN,
DE GRONDZEEËN, DE KLIPPEN
EN DE VERRADERLIJKE STROMING
VOOR DE KUST VAN CORNWALL.
ZE STAART DOORHEEN DE ZWARE
REGEN VAN DE DAGERAAD
NAAR ELKE VAART
EN WACHT OP DE VIERGE MARIE
DIE DAAGS VOORDIEN
OP DE KLIPPEN VAN CORNWALL
TE PLETTER LIEP!

AMSTERDAM

HET HOLLANDSE RIVIERLANDSCHAP,
DE RATTERMAN TE AMSTELVEEN,
DE ZAANSE SCHANS
EN DAN DE HOEREN OP DE DAM
LONKEND ALS GEDREVEN DIVA'S
NAAR BURGERS EN BONKIGE ZEELUI
IN HET ZACHTOMFLOERSTE LICHT
VOL BURLESKE TAFERELEN
IN EXOTISCHE BORDELEN.

SÖDERMANLAND

LANGS DE STENIGE, GLIMMENDE
STRANDEN, VOL ROLSTENEN EN KEIEN
ONDER EEN HEMEL HELDER ALS KRISTAL,
IN SÖDERMANLAND, MIJN KLEINE ZWEDEN,
WAAR TROLLEN ZICH VERSCHUILEN
IS HET ONVOORSTELBAAR STIL,
OP DE STENIGE, GLIMMENDE STRANDEN
VAN SÖDERMANLAND, MIJN KLEINE ZWEDEN.

Nieuwbouw
Alle herstellingen,
ombouw en onderhoud

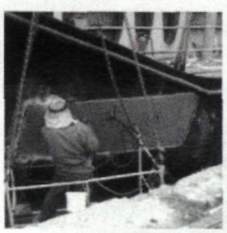

Visserijschepen - Werkschepen
Dienstvaartuigen - Pontons
Motorenrevisies - Mechaniek - Uitlijning
Constructiewerken in staal, aluminium en RVS

Scheepslift 1000 ton (45 x 13,5 x 5,2 m)

Draaiwerk tot 6,30 m TC

Kraanverhuur

Scheepswerf I.d.P. N.V.

Vismijnlaan 5 - 8400 Oostende - Tel. 059-32 18 64 - Fax 059-32 08 13
Tel. na bureeluren: 0477-777 664 - E-mail: info@idp-shipyard.be - Website www.idp-shipyard.be

HET MUZIKALE ANKER [17]

MAXIME LE FORESTIER en 'LES JOURS MEILLEURS'

Het is moeilijk te geloven, maar soms zit de zee verstopt. We bedoelen: verstopt in een song. Nee, 't is geen geval van tekort aan inspiratie: er zijn nog meer dan voldoende liedjes die met ons 'Anker' te maken hebben, maar we wilden u, bij wijze van intermezzo, volgend meesterwerkje niet onthouden, en ook niet de geschiedenis die erachter schuilt. De zee, wat zeg ik, de zeven oceanen zitten erin en nog zoveel méér.
En dan wil dat ook nog even betrekking hebben op de maker van het lied. De naam Bruno Le Forestier (°1949) zegt u allicht niets, maar de Parijzenaar met deels Britse roots opteerde voor **Maxime Le Forestier** als artiestennaam. De liefhebbers van Frans chanson kennen vanzelfsprekend deze bijzonder gewaardeerde *auteur-compositeur-interprète*, zoals onze zuiderburen dat zo zwierig zeggen..

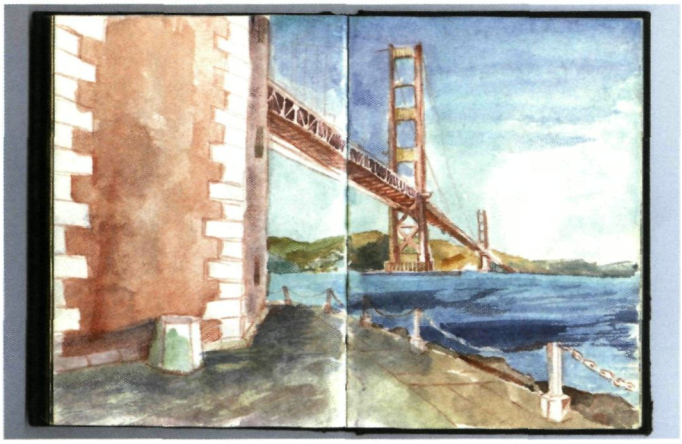

Het Frans chanson werd ons met de paplepel ingegeven, hoewel we ons allerminst als 'kenner' mogen laten kennen. Maar Le Forestier was ons niet onbekend. We hebben zelfs nog zijn eerste LP *Mon frère*, met de hit *San Francisco* (1972), overgekocht van een melomanische vriend. Dat is niet verwonderlijk vanuit onze interesse voor dat chanson, gevolg van het feit dat mijn vader me in de jaren vijftig onderdompelde in het genre: **Edith Piaf, Tohama, Lucienne Boyer, Line Renaud, Yves Montand, Fernandel, Boris Vian, Mouloudji**, het waren huishoudnamen. Ook later bleef mijn vader de interesse houden in de Franse muziek zonder al te veel kwalitatief onderscheid te maken tussen pakweg **Bourvil, Yvette Horner, Jacques Dutronc, Michel Delpech, Julien Clerc, Jean Gabin, Serge Reggiani, Serge Gainsbourg, Georges Moustaki, Claude Nougaro, Leo Ferré** of **Jacques Brel**. Vreemd genoeg kwam **Georges Brassens** in het stuk nauwelijks voor: die heb ik later moeten 'inhalen'... Brassens wordt door Le Forestier trouwens enorm bewonderd. Hij heeft meerdere

platen gemaakt met versies van zijn chansons en die ook live uitgevoerd, vaak met zijn zuster Catherine, zodat velen Maxime associëren met Georges.

Toen ik in de eighties slechts sporadisch thuis langs kon komen, kocht mijn vader nog altijd platen: hij keek dan in *Humo* om te zien wat hot was en zo kreeg ik onder anderen *'Nothing Like The Sun'* van **Sting**, *'Body And Soul'* van **Joe Jackson** of *'Punch The Clock'* van **Elvis Costello** op mijn bord. Zeer toffe manier om je ouders een bezoekje te brengen! Pa bleef echter in de Franse platen snuisteren (en in andere niet meteen rockgeoriënteerde genres) en op zekere dag zag ik thuis *'Les jours meilleurs'* liggen, die hij gevonden had in een uitverkoopbak. Dat moet ergens kort na 1983 geweest zijn, want in dat jaar is die plaat verschenen. Vlak voor ik weer vertrok, legde ik ze 'eventjes' op, want zeg nu zelf, Le Forestier... *Coup de foudre*! Ik lag gewoon plat... De titelsong heb ik toen een aantal malen na mekaar gespeeld en de plaat dan ook maar meegenomen (met ouderlijke toelating) Hoewel ik ook genoot van de rest van de plaat, was het telkens weer het titelnummer dat de aandacht zoog: tot op heden blijf ik dit één van de wonderlijkste songteksten vinden die ooit in welke ons bekende taal dan ook geschreven werden.

Le Forestier slaagt erin om in één lied thema's bijeen te brengen als het failliet van de flower power en het hippiedom, het exotisme van verre reizen en avontuurlijke tochten, **Bob Dylan, John Lennon,** de waanzin van de koude oorlog en de atoombom, het schuldgevoel en het spijt over wat nooit was of nooit meer zal zijn, mijmeringen over het ouder worden en vooral de liefde (in drie ronduit fantastische strofen!), plus filosofische overpeinzingen die je net voor je ze kan vasthouden weer ontvlieden. Er zit allicht nog méér in, het gevolg van de associaties en de poëtische bewoordingen: met één woord roept MLF hier een hele film op! Maar met de zonet opgesomde themata zit je al gebeiteld. En toch vormt *'Les jours meilleurs'* één verhaallijn, één boodschap. En dan is er nog die langoureuze muziek, voortdrijvend op een handvol aangehouden akkoorden, muziek die je in volle vervoering naar verre einders, heu, vervoert. We lieten, rrrotrrromantici die we zijn (maar geen 'ouwe hippies'!), steevast onze tranen de vrije loop. Maxime schreef *'Les jours meilleurs'* niet zomaar. Dat moet wel, anders lukt het niet. Vele van de beelden zijn daadwerkelijk geïnspireerd door zijn persoonlijke avonturen en herinneringen.

Nader onderzoek wijst uit dat, toen *'Les jours meilleurs'* in 1983 uitkwam, de LP in *La douce France* keihard flopte (al bracht ze één heel grote hit voort, het inderdaad beklijvende *La Salle des pas perdus*) Het publiek had het niet begrepen op de ongewone en als 'moeilijk' ervaren teksten. De synthesizers,

die de tot dan vrij traditionele Le Forestier plots inbracht, zagen (hoorden) de Fransozen al helemaal niet zitten. Het is geen wonder dat ze kort na verschijnen al in de uitverkoopbakken terechtkwam! Het zat Maxime hoog. Hij ging zelfs woestijnen doorkruisen op zoek naar... Ja, naar wat? Maxime maakte van de gelegenheid gebruik om vele liedjes voor Julien Clerc te pennen. Het duurde een tijd vooraleer Le Forestier weer aanknoopte met het succes, meer bepaald het fraaie *'Né quelque part'* uit 1987-8. De 'Nederlandse Wannes/Willem' **Gerard Van Maasakkers** heeft daar (met zijn **Vaste Mannen**) overigens een mooie hertaling van: *'Van hier of van daar'* (op de cd *'Deze Jongen'*) De collectieve afwijzing door de *'Francophonie'* van titelsong én LP *'Les jours meilleurs'* lijkt tegenwoordig ridicuul, gezien de steile kwaliteit van die plaat, maar zo lagen de kaarten nu eenmaal op dat moment…Het overkwam wel méér genieën, nietwaar **Nick Drake**?

Maar loontje kwam om zijn boontje: stilaan begon de song door te dringen in de geesten van de Fransozen, in die mate zelfs dat *'Les jours meilleurs'* gemeengoed werd en tegenwoordig als een meesterwerkje wordt beschouwd in Frankrijk. Le Forestier bracht het lied in, in ***Sol En Si*** **(Solidarité Enfants Sida)**, een project waarin diverse zangstemmen als **Zazie, Michel Jonasz, Catherine Lara, Cheb Mami** hun beste beentje voorzetten voor het goede doel. Op *YouTube* vind je een briljante live uitvoering van *'Les jours meilleurs'*, met publiek opgenomen in de Studios Davout in Parijs op 30 maart 2002 (http://www.youtube.com/watch?v=j6NhNgYcR7Q) Het hele concert is verkrijgbaar op ***'Plutôt guitare'***, als enkele cd met 18 songs of dubbele met 28; wij zouden, op basis van YouTube, geneigd zijn te gaan voor de DVD met dezelfde titel. Maxime wordt er bijgestaan door drie Franse topgitaristen, één elektrische en twee akoestische, die de laatste twee minuten van de clip de sterren van de hemel soleren, een uitvoering die deze song waardig is. Er bestaat ook een andere erg mooie versie van *'Les jours meilleurs'*, waar Maxime de gast is van die andere grote troubadour van één generatie later, **Francis Cabrel**. De oude LP *'Les jours meilleurs'* lijkt ons alleen nog verkrijgbaar in een drie cd box, maar dat verandert vlug in *Releaseland*. Wij koesteren intussen onze ouwe LP.

De zee? Die zit in de eerste verzen: *'A courir du Pacifique à l'Inde, on voulait quoi? / On voyait partout des sardines / Alignées dans de l'huile de moteurs'* (*'Wat wilden we eigenlijk bereiken met dat rondhossen van de Stille Oceaan tot in Indië? Overal zagen we sardines, mooi op een rij in motorolie'*)... Je hebt niet meer nodig om je in gedachten te verplaatsen naar exotische havensteden. Beelden, geuren en kleuren waaien je zo al tegemoet...Dan steekt Maxime -figuurlijk- van wal... *'We waren op puinen geboren. The times were changing'*... Het lied is zo rijk, gelaagd en *'polyinterpretabel'* (zoals onze leraar Duits zou gezegd hebben), een echte 'beeldenstorm', dat we het binnen dit bestek niet besproken krijgen. De *'sardines alignées dans d'huile de moteur'* komen nog twee maal terug, telkens op een 'strategische' plek. Het chanson is te ontdekken...

Het einde willen we u echter niet onthouden: *'J'ai l'impression de voir une cible, / Émerger du brouillard, / D'avoir pensé l'impossible / Et, dans un soupir du temps, l'apercevoir / Même si je vois encore des sardines / Alignées dans l'huile des moteurs, / Il me reste un couplet d"Imagine' / Qui m'emmène ailleurs... / Juste des jours meilleurs...'* - *'Ik heb de indruk dat er een doel opduikt uit de mist, dat ik het onmogelijke dacht en dat ik het ook zie in een zucht van de tijd. Zelfs al zie ik slechts sardines, mooi op een rij in de motorolie, er rest me nog een strofe uit 'Imagine', die me elders heen voert... Gewoon (naar) betere dagen...'*

Antoine Légat

De Belgische visserijvloot (92)

In januari 2005 startten we met de rubriek 'De Belgische visserijvloot' waarbij we maandelijks drie foto's en een beknopte historiek van de vaartuigen publiceerden. Met 111 steekkaarten van vissersvaartuigen hadden we zowat de hele varende vloot gehad. Door de goede respons op deze rubriek gingen we er nadien mee door. Sinds februari 2008 gaan we stapvoets terug in de tijd en brengen we de vaartuigen die inmiddels uit de vloot verdwenen zijn. Deze aanpak, die gepaard gaat met het nodige opzoekwerk, leverde voldoende vaartuigen op om tot vandaag in HVB telkens een bladzijde te vullen.
Voor de juiste gegevens baseren we ons op de oudere Officiële Lijst der Belgische Vissersvaartuigen. Ook andere bronnen en archieven worden geraadpleegd om de exacte gegevens over de vaartuigen en de opeenvolgende eigenaars te vinden. (Louis Vande Casteele)

Z 491 BONAVENTURA

Tonnage: 44,50 bruto
Bouwjaar: 1955 hout
Werf: A. Loy, Oostende
Motor: MaK 1955
Vermogen: 160 pk
Eigenaars.
Z.491 BONAVENTURA.
Alfons Demarest en François Snauwaert. (1955)
Z.491 CARLA.
Georges De Mil (1958)
N.491 CORINNE.
Jules Rathé en Georges Vanhoutte (1965)
Georges Vanhoutte en Walter Bonjé (1968)
Georges Vanhoutte (1969)
15.10.1973: geschrapt
O.491 VIVIANE.
Wilfried Zwertvaegher (1974)
O.491 BARRACUDA.
Freddy Heinderson (1982)
Op 27.02.1985 geschrapt.
Foto: LVC ©

O 285 SUZY

Lengte: 27,50 m
Breedte: 6,30 m
Tonnage: 102,46 bruto ton
Bouwjaar: 1965
Werf: R. Panesi, Oostende
Motor: Ruston 1964
Vermogen: 305 pk
Eigenaars.
PVBA Viaene en Kengen (1965)
Op 19.02.1985 werd het vaartuig geschrapt uit de officiële lijst der vissersschepen
Op 10.12.1985 vertrokken naar Gambia.
Foto: LVC©

Z 551 JOHAN RONNY

Lengte: 20,00 m
Breedte: 5,41 m
Tonnage: 48,34 bruto ton
Bouwjaar: 1957
Werf: A. Bocher, Zeebrugge.
Motor: Bohn & Kähler 1957
Vermogen: 150 pk.
Eigenaars.
Z.551 JOHAN RONNY.
Cesar Amys en Daniel Van Ryckeghem-Pieters. (1957)
Cesar Amys, Rufina Raes weduwe Pieters, Daniel Van Rycke¬ghem , Antoinette en Urbain Pieters. (1959)
Cesar Amys en Van Ryckeghem – Pieters (1960)
Cesar Amys (1969)
B 551 KAPER.
Freddy Cattoor (1978)
N 551 SANDRA
PVBA Sandra,(1980)
14.02.1985 werd het vaartuig geschrapt uit de officiële lijst der vissersschepen
Verkocht in Gambia.
Foto: LVC ©

FOTO'S: copyright: Louis Vande Casteele – nadruk en repro niet toegelaten.

Ofschoon we onlangs nog maar met 'stekker' Stefaan de Knorhaan spraken, hebben we weeral een stekker voor de microfoon gesleept. Maar 't is deze keer een 'zwarte stekker', zoals hij in 't vissersjargon heet. Officieel heet het beest dan weer grauwe poon. Aan het woord is Antigoon!

Een interview met

Antigoon de Grauwe Poon

ANTIGOON: Goedendag, ik ben blij hier te zitten. Deze interviews worden onder water druk besproken. Achter iedere rots liggen wel wat oude vissen de vorige editie te bespreken.
Ik heb het nogal mogen horen na het interview dat je afnam met Stefaan, da's overigens de zoon van m'n nicht Sjaan de Knorhaan.
HvVB: Ook goedemiddag, Je valt wel met de deur in huis zeg. Wat hoor ik? Was er iets mis met…
ANTIGOON: (onderbreekt) Dat de rode en zwarte ponen enkel liggen te luieren in het gras! Het geeft de indruk dat we allemaal luieriken zijn. Terwijl ik hier al heel m'n leven aan ons moestuintje werk, liggen die jonge gasten er gewoon met hun luie gat op. Dat wil ik toch graag gezegd krijgen. Trouwens, met de deur in huis vallen? Kun je je voorstellen wat er gebeurt met m'n moestuintje als jullie daar met zo'n steennet overgaan?
HvVB: (stamelend) Euh, je hoeft dan toch in het voorjaar niet meer te ploegen hé. Elk nadeel heb z'n voordeel.
ANTIGOON: Ja ja, lach er nog maar wat mee. Pas op, we trekken ons plan wel hoor. We gaan geen hulp inroepen van visserij-commissarissen hoor. Laat die bureaucraten en 'cahierschijters' maar achter hun bureau zitten! Voor je 't weet staan er quota op ons. Laat alles maar zoals 't is. Het heeft al altijd gegaan, dus 't zal wel blijven gaan.
HvVB: Geloof je niet in de kracht van verandering?
ANTIGOON: Ja ja, ooit smeet er een schip z'n anker op mijn moestuintje en en dat was met de slag heel erg veranderd, heel erg. Moest ik daar blij om zijn?
HvVB: Allicht niet hé, maar die 'steennets', zijn die dan echt zo destructief als de biologen beweren?
ANTIGOON: Welnee, dat wordt allemaal overdreven.
Die vaartuigen zitten hier toch niet heel het jaar door. Als ze iedere jaar een keer weerkeren dan wordt mijn tuintje inderdaad eens goed omgewoeld. Op mijn leeftijd is het niet gemakkelijk om zelf nog te ploegen.
HvVB: Leve de 'steennets' dus?.
ANTIGOON: Niet overdrijven hé makker, maar sowieso komen er toch geen nieuwe schepen meer bij. En overschakelen op pulskorren is ook niet goed hoor. Als heel m'n tuintje geëlektrocuteerd wordt, valt er naderhand echt niks meer mee aan te vangen. Gelukkig ligt m'n moestuintje tussen de rotsen, anders had ik ook nog eens de V-korren over me gekregen.
Wat ook geen pretje is!
HvVB: Eén troost heb je zeker: Je zal nooit hoeven te klagen over te droog weer, zoals onze boeren en tuiniers wel eens hoort doen.
ANTIGOON: Meneer denkt zeker dat hij in de *Comedy Cup* zit?
HvVB: Excuses, maar omdat je niet over je tuintje zwijgt, kon ik het niet laten.
ANTIGOON: Waar moet ik het dan wel over hebben? Ondervraag me dan.
HvVB: Ik heb je er eigenlijk nog niet horen klagen dat de 'zwarte stekker' zo mogelijk nog goedkoper wordt verkocht dan knorhanen en rode ponen.
ANTIGOON: Dat trek ik mij allemaal niet aan, ik ben niet oud geworden om nu opeens financieel aantrekkelijk, en dus graag gevangen te moeten worden.
HvVB: Gelukkig zijn grauwe ponen maar een kleine bijvangst. Als je zou moeten wakker liggen van wat jullie opbrengen… Sterven voor de goede geldzaak zit er dus niet in. Maar wat als een visser je 'uitsmijt' om 's avonds met wat Evlier-kruiden en Solo te bakken?
ANTIGOON: Welke visser bakt nu 's avonds nog een pannetje zwarte stekkers?
HVB: Wel, toen m'n pa nog voer, deed hij dat toch wel en ikzelf durf me daar ook wel eens mee te verwennen.
ANTIGOON: Dat lijkt me een aangename dood, maar wel moeilijk vast te leggen, er heeft zich nog geen uitvaartverzekering paraat gesteld voor de vissen.
HvVB: Neen, en dat zie ik ook niet gebeuren.
ANTIGOON: Ah, sterven moet iedereen… Als het maar niet door zo'n elektrische kor is.
HvVB: De haat voor die korren zit er bij de vissen wel diep in, heb ik gemerkt.
ANTIGOON: Ach, de combinatie water en elektriciteit zegt toch alles. Afvoeren die handel!
HvVB: Dat het systeem afgevoerd wordt, zit er blijkbaar nog in, niettegenstaande er al veel vaartuigen met electrokorren uitgerust zijn, is het systeem nog niet door de Europese Unie goedgekeurd.
ANTIGOON: Dat ze nog meer commissies en groepsraden installeren, 't zal dan nog veel langer duren.
HvVB: Dit gezegd zijnde sluiten we af. De échte visliefhebber moet al niet meer overtuigd worden, maar anderen moeten zeker eens een grauwe poon proeven: stevig visvlees en ook zonder veel franjes erg lekker.
ANTIGOON: Voila!

Interview Chris Prut Meyers • tekening Jo Clauwaert

De auteur had vijf goeie redenen om de roman Amandine te schrijven. U hebt dan weer vijf goeie redenen om die roman ook te lezen.

I. Tachtig!

In 2013 zal het tachtig jaar geleden zijn dat het Visscherijblad voor het eerst gepubliceerd werd. In die lange tijd heeft het veel veranderingen ondergaan.
Maar al die tijd is er ook een constante geweest. Het blad heeft steeds over het wel en wee van de Vlaamse vissers geschreven. Van 1933 tot 2013 werd zodoende een berg informatie vergaard, een schat aan gegevens die erom smeekte om aangeboord te worden. Dat is wat Vandekerckhove in de roman *Amandine* gedaan heeft. Uit ontelbare berichten waarin in het blad over menselijke zorgen, problemen en gevoelens geschreven werd, heeft hij een apart verhaal gedistilleerd.

II. Een kwarteeuw!

In 1988 nam de vzw Liefkemores Het Visserijblad over en redde het daarmee van een gewisse dood. In die vijfentwintig jaar schreef Flor verslagen, reportages, interviews, overzichten, essays, opiniestukken en polemieken over de laatste gemeenschap van beroepsjagers. Gaandeweg begreep hij dat de journalistiek tekort schiet om het vissersleven ten volle te begrijpen. Dat tekort kan alleen maar door de verbeelding opgevuld worden. Een kwarteeuw journalistiek wordt nu aangevuld met een roman. Vandekerckhove beschouwt de roman Amandine dan ook als de kroon op het werk.

III. Eindelijk een roman!

Een roman is een verhaal. Korter dan dat valt het genre niet te definiëren. Maar er valt zeker veel meer over te zeggen.
Zo'n verhaal beschrijft niet ***de*** werkelijkheid, maar een van de mogelijke werkelijkheden. Een roman is dan ook een geschrift dat weerstand biedt tegen de verkeerde vooronderstelling dat er maar één werkelijkheid mogelijk is. Goede romans zijn daardoor altijd een beetje aanstootgevend, omdat er dingen in geschreven worden die tegen het bestaande ingaan. Dat is ook zo in de roman *Amandine*. Daarin ontdekt de lezer dat de visserij er niet noodzakelijk moet uitzien zoals ze er nu uitziet. Vandekerckhove plaatst daarom vooraan in dat boek een merkwaardig citaat van de Nederlandse auteur Harry Mulisch: *'Schrijven is je herinneren wat nooit gebeurd is.'*

IV. Het einde nadert!

In Oostende valt er niet meer naast te kijken: een visserijtijdperk wordt afgesloten. We maken het einde mee van de Oostendse visserij zoals we die gekend hebben. Omdat het daar zo duidelijk is heeft Vandekerckhove die stad als setting gekozen. Tegelijk is de roman *Amandine* een manier om de Oostendse vissersgemeenschap uit de vergetelheid te redden.
In Oostende heeft de visserij een opgang gekend, een bloeiperiode en een neergang. De roman *Amandine* volgt personages uit de stad vanaf de Vissersopstand, over de gloriedagen van de stoomtreilers, de overname van de Oostendse visserij door de Pannenaars, de neergang die ingezet wordt met het sluiten van de IJslandse visgronden, zelfs tijdens de verwoede gevechten van de bootsjouwers om een visgebied voor zichzelf op te eisen, tot en met de overname van de Oostendse vismijn door de Zeebrugse Visveiling.

Amandine: de inhoud

Wat gebeurt er met individuen als de gemeenschap teloorgaat? Dat is de queeste die Flor Vandekerckhove in deze sociale roman onderneemt. De Oostendse vissersgemeenschap levert daarbij het decor waarin hij de personages laat gedijen.
In de zoektocht naar zijn wortels ontdekt een wees hoe zijn generatiegenoten een eigen antwoord op die vraag proberen te formuleren. Uiteindelijk komt hij ook te weten hoe zijn vader op zee omgekomen is.
De wereldpolitiek, economische en ecologische processen zijn even beslissend in de levens van de personages, als de typische zeden van de vissersgemeenschap dat zijn. Sommigen gaan aan die mix ten onder, anderen proberen er een slaatje uit te slaan, nog anderen proberen te begrijpen.
Veel van wat in het boek verteld wordt is daadwerkelijk gebeurd. Die authentieke feiten uit de visserijgeschiedenis worden aangevuld met de vermoedens en fantasieën van de wees die op deze manier niet alleen zijn persoonlijke geschiedenis uit de vergetelheid redt, maar ook de herinnering aan de Oostendse vissers.

V. De ziel bestaat!

Wat doet dat met een mens, zo'n leven op zee? Wat doet het met een mens wanneer hij bij nacht & ontij het zeegat intrekt om daar op jacht te gaan? Wat doet het met degenen die achterblijven? Welke rol speelt het taboe in de visserij? Wat doet het met een mens wanneer de gemeenschap verdwijnt waarin hij geboren & getogen is? Wat gebeurt er met de mensen die de wegkwijnende vissersgemeenschap verlaten? Het zijn vragen die met de 'ziel' van mens en gemeenschap te maken hebben. Het zijn ook vragen die alleen maar in een roman te beantwoorden zijn. In *Amandine* lezen we hoe de ik-figuur daarmee omgaat en diens jeugdvriend Kozzen. We volgen het meisje Amandine. We leren wat er op zee tussen de vader van de ik-figuur en schipper De Geldzak gebeurd is. We leren gaandeweg de barhouder Elvis en het Oostendse Hazegras kennen. We maken kennis met De Pupe, De Bootsjouwer en zelfs een IJslandse filosofe die het eiland samen met de laatste Vlaamse IJslandvaarders verlaat.

De roman Amandine is vanaf nu beschikbaar. Het is een ideaal geschenk voor kerst of Nieuwjaar. Het mooi verzorgde boek telt 308 bladzijden, bevat tal van mooie foto's van Jo Clauwaert en kost 24,99 €. Wie dat bedrag nu overschrijft op rekening 001-1955078-22 van C&DV Productions krijgt het morgen al thuis toegestuurd. DOEN!

U hebt het hiervoor kunnen lezen: deze maand verschijnt de roman Amandine. We legden u daar ook uit hoe u het boek kunt kopen. Maar waarom zou u dat eigenlijk doen? Laat ons antwoorden met een stukje uit de roman. Ongetwijfeld zult u erdoor overtuigd worden. Lees mee en geniet!

Amandine: hoofdstuk VII

De spanning stijgt. Wij, de leerlingen van het Instituut staan perfect in het gelid, de jantjes van het eerste jaar vooraan en zo verder volgens leerjaar, leeftijd en lengte: zeemaats, lavers, scheepsjongens, lichtmatrozen, matrozen, cadetten en aspiranten; een opgaande rij van matrozenpotsen, via de laatstejaars tot uiteindelijk bij mij, de hekkensluiter, de oudste en langste leerling, degene die daar gezien zijn leeftijd eigenlijk niet meer thuishoort.

We bewegen niet. Uit onze ooghoeken speuren wij de linkerkant van de straat af, de richting van waaruit het prinselijk bezoek zal opdagen. Vlaggen wapperen in de wind. Veel kepies. Veel marineblauw. Veel strepen. Veel witte handschoenen. Veel wind ook die uit het zeegat waait. De fanfare van de zeemacht. Journalisten. De notabelen houden de blik op het straateinde gericht en dan weer op hun polshorloge. Ze ijsberen. Neen, lang kan het nu niet meer duren.

De burgemeester maakt flauwe grapjes met de politiecommissaris. Onze opvoeders staan er een beetje verloren bij, want anders dan ze dat binnen de muren gewoon zijn, hebben ze tussen al dat hoge volk niets te zeggen. De buren hebben de driekleur uitgehangen en ze zitten aan hun voordeur, welgemutst, een ijsje likkend, de gebeurtenissen af te wachten. Achter het dranghekken heeft zich een hoopje volk verzameld, royalisten en gepensioneerden. Sommigen zwaaien met papieren Belgische vlaggetjes.

Kozzen ontbreekt op het appel. Niemand weet waar hij is. Deze morgen had ik hem nog op de slaapzaal gezien, maar nu is hij weg. Om die verdwijning was eerst veel te doen en iedereen kreeg opdracht het gebouw af te zoeken, wat wij maar met mondjesmaat deden, want we waren solidair met Kozzen. Naarmate het uur van het prinselijk bezoek naderde werd de zoektocht afgebouwd en uiteindelijk gestaakt.

Op het secretariaat zei men zelfs blij te zijn dat hij er niet bij is, want daar wordt Kozzen niet bepaald als goeie publiciteit voor het Instituut beschouwd.

Is dat het loeien van sirenen? Is dat het geluid van de motoren? Is het de escorte? Is de prins op komst? De spanning stijgt. Het volk komt in beweging. Wij gaan nog nauwkeuriger op de streep staan dan we dat al deden. Iedereen recht de rug. Ook de muzikanten van de fanfare gaan strak in het gelid staan. Ze nemen hun instrumenten ter hand. De dirigent schraapt zijn keel, alsof hij een lied wil aanheffen. De burgemeester kijkt op zijn horloge. Het geluid groeit aan. Het lijkt wel op gejoel. En vreemd genoeg komt het met de zeebries aangewaaid van rechts, vanuit Oostende, daar waar we de prins en de zijnen van links, vanuit Brugge verwachten. Heeft de prins een omweg gemaakt? Is er een fout in het protocol geslopen?

Er zit ritme in het geluid dat over de brug op ons aangewaaid komt, een cadans. De buren staan op uit hun stoelen om beter toe te kunnen kijken. De burgemeester loopt naar de politiecommissaris die zijn hoofd schudt. De pastoor snuit zijn neus. De opvoeders worden nog zenuwachtiger dan ze al zijn. De spanning stijgt in de overtreffende trap. Als de prins van rechts komt en niet van links dan staan de kleinsten achteraan, wat niet de bedoeling is. Moet de rij anders opgesteld of kunnen we het ook zo laten? Is er nog tijd om ook maar iets te veranderen? Iemand roept: 'Is het van rechts of is het van links?' Er komt geen antwoord. Hoofden gaan bruusk van links naar rechts en weer terug. In de ogen van de opvoeders zie je de vraag opborrelen: moet er geïmproviseerd worden? Nooit eerder zag ik de directeur zo onzeker kijken: zal het Instituut een mal figuur slaan? De marineofficieren zijn sprakeloos, terwijl hun kepies nu alle richtingen uitgaan, het lijkt wel een ballet van hoofddeksels daar op het plein. Het volk begint te joelen. Iemand roept verkeerdelijk: 'Vive le roi!'

Het lawaai neemt toe. Van over de brug horen we een door een megafoon versterkte stem die ons door de wind toegewaaid komt. We horen hoe de megafoonstem een vraag uitschreeuwt: '... AANDEREN?'

En die stem wordt beantwoord door wel duizend anderen: 'VLAAMS!' Nu klinkt de megafoon veel duidelijker: 'IN VLAANDEREN?' De massa antwoordt: 'VLAAMS!'

Rechts over de brug komt godver onverwachts een betoging op ons afgestapt die heel de straatbreedte bezet. Vooraan op de eerste rij lopen de oudste leerlingen van het katholiek college, arm in arm, en in het midden van die rij loopt, goed herkenbaar door zijn kaalgeknipte hoofd en zijn marineuniform, breed lachend, onze Kozzen, terwijl hij de megafoonvraag ('IN VLAANDEREN?') luidkeels op zijn eigen wijze beantwoordt. 'SPAANS!'

Achter de eerste rij lopen de andere leerlingen van dat college dat helemaal leeggestroomd is. Ook uit de vakschool is een flinke delegatie present en zelfs enkele meiden van het lyceum hebben de lokroep van de straat beantwoord. Allen hebben ze gehoor gegeven aan de agitatoren die van de Katholieke Universiteit Leuven een Vlaams bastion willen maken.

De betoging overspoelt de straat. De buren halen vlug de stoelen binnen, terwijl de eerste eieren al de driekleur aan hun gevel treffen. In de verwarring begint de fanfare de eerste noten van de Brabançonne te spelen, waarop de betoging zich tegen de muzikanten keert die hun instrumenten achterlaten en het hazenpad kiezen. De politiecommissaris blaast op zijn fluitje.

Als een tsunami spoelt de massa de zorgvuldig opgestelde rijen weg waarmee we verondersteld werden prins Albert en zijn gevolg te verwelkomen. Witte matrozenpotsen doorklieven de lucht. De opvoeders openen de poort en manen ons aan vlug naar binnen te vluchten, maar daar is geen sprake van. Uit duizend kelen rond mij klinkt 'WA-LEN-BUI-TEN-WA-LEN-BUI-TEN', terwijl ik samen met mijn medeleerlingen opgenomen word in de massa. De betogers hebben hun doel bereikt. Ook het Instituut ligt plat, net zoals het katholiek college, enkele afdelingen van de vakschool en een enkele klas van het meisjeslyceum.

Aangevuld met tientallen leerlingen van het Instituut die er een buitenkans in zien eens de stad in te gaan maakt de massa een omtrekkende beweging op het plein voor de school en stuwt de deinende stoet ons de brug over, richting stad. Nog één keer kijk ik om naar het Instituut waarin ik grootgebracht werd. Het plein ligt er chaotisch bij. Omgeduwde dranghekkens, witte kepies die achtergelaten werden en op de rode loper ligt een halflege frietzak met mayonaise. Ik zie gescheurde papieren vlaggetjes, een driekleur waarvan het eigeel over de gevel van de buren druipt.

Aan de schoolpoort zie ik radeloze notabelen die verschrikt toekijken hoe de prinselijke escorte van links het plein op komt gereden. Daarna volgen wel tien zwarte, glimmende wagens. De prinselijke auto stopt vlak bij de rode loper.

En dan ontneemt de voortschrijdende betoging mij het uitzicht op het Instituut dat ik nooit meer zal weerzien.

De wezen worden gaandeweg tot helden van de betoging uitgeroepen. We worden enthousiast naar de kop gestuwd en

na enige tijd wordt de eerste rij volledig gekleurd door onze blauwe marine-uniformen. Tactisch goed gezien trouwens van de organisatoren, want geen enkele politieagent zal het aandurven in te hakken op de wezen van het Instituut, die al sinds mensenheugenis op de compassie van de hele Oostendse bevolking kunnen rekenen.
Ik loop naast Kozzen. We omarmen elkaar kameraadschappelijk. We lachen de lach van de jeugd, terwijl de wind over ons kaalgeschoren hoofd waait. We zijn vrij! We horen de megafoonstem die de massa vraagt: 'SUENENS OF BARABAS?' Het antwoord is even kordaat als massaal: 'BARABAS!' Behalve bij Kozzen die luidkeels lachend 'ANANAS!' roept, een antwoord dat ik prompt overneem en met mij de hele eerste rij betogers van het Instituut. En hoe meer we de stad naderen, hoe meer betogers onze versie van de slogans overnemen. Tegen de tijd dat we in Oostende de Tettenbrug oversteken, zijn onze ordewoorden deze van de hele betoging geworden. Langs de straatkant staan burgers verbaasd toe te kijken hoe een duizendkoppige menigte van jongeren, tieners en kleine kinderen, schreeuwend voorbij stormt, aangevoerd door blauw geüniformeerde wezen, sommige nog dik van het babyvet. IN VLAANDEREN? SPAANS! SUENENS OF BARABAS? ANANAS!
Vele wezen uit het Instituut trekken er voor het eerst in hun leven onbewaakt op uit, zeker de allerkleinsten. De vrijheid geeft hun vleugels en alhoewel ze improviseren lijkt het erop dat ze exact weten waar ze naartoe trekken. Ik heb er later veel aan teruggedacht, aan dat moment waarop zo'n massa een eigen intelligentie ontwikkelt. Het was immers niet de leiding van de betoging die het parcours bepaalde, evenmin was het Kozzen en het was zeker niet ikzelf. Het was de massa zelf die als water de weg zocht die haar voort kon stuwen naar het einddoel dat elk van ons onbekend was.
Wij, de wezen van het Instituut, de paria's van het onderwijs, beleven een uitzonderlijk moment. En we gedragen er ons naar. Vooral door onze aanwezigheid ontspoort de betoging. Her en der sneuvelt een ruit. De agitatoren uit Leuven verliezen de controle. Een groepje kleine etters uit het Instituut slaagt erin de megafoon te bemachtigen. De Leuvense studenten durven het ding niet terug te vragen, ook al omdat ze de toorn vrezen van de meiden van het lyceum die hun prille moederlijke gevoelens voor de wezen niet onder stoelen of banken steken. De wezen van hun kant laten zich deze moederlijke gevoelens welgevallen, want sommige meiden hebben al tieten.
Een van de allerjongsten, een jantje van zeven, neemt de ordewoorden van de betoging in eigen handen. Alleen is het zo dat hij de politieke aspiraties van de manifestatie niet begrijpt, daar is hij te jong voor en in het Instituut leven we een bestaan dat afgesneden is van de maatschappelijke realiteit die de betoging tot bij de poort gebracht heeft.
Door de megafoon galmen nieuwe ordewoorden over de stad, die in onze oren veel juister klinken. Als het antwoord ananas is dan moet de logische vraag iets zijn als: 'Meloenen of ananas?', een slogan die daarenboven het voordeel heeft dat ze echt wel beantwoordt aan de verzuchtingen van de leerlingen van het Instituut, die hun dessertkeuze luid over de stad willen laten weerklinken.
Ook de andere slogans worden op die manier bijgewerkt, zodat ook daar enige logica in komt, althans voor wie in het Instituut geïsoleerd heeft moeten leven. Weer klinkt het gepiep van de hoge, iele knapenstem over de stad: 'In spaanderen?' Het antwoord van de massa scholieren wordt nu bijzonder logisch: 'Spaans!' Ja, zo klinkt het allemaal veel beter.
Van de Tettenbrug gaat het naar beneden, waar we met duizend scholieren de roze wijk van het Hazengras overspoelen.
De wijkagent grijpt naar de telefoon om het commissariaat te verwittigen. 'Ze zijn er, ze zijn er!'
We passeren er langs The Old Sailor, de bar van Kozzens vader, die op dat uur nog gesloten is. Het lawaai wekt Elvis uit zijn slaap. Hij opent het raam en ziet dat zijn zoon de betoging leidt. Elvis wordt overmand door vaderlijke trots. Ze zwaaien naar elkaar. Elvis applaudisseert, fluit tussen zijn tanden om zijn zoon aan te moedigen en Kozzen steekt nog een tandje bij. We roepen in het voorbijgaan de raamprostituees op om solidair te zijn en het werk neer te leggen. Uit de megafoon klinkt het schriele stemmetje van de knaap nu als volgt: 'HOE-REN-NAARBUI-TEN, HOE-REN-NAARBUI-TEN.'
De Leuvense flaminganten, herkenbaar aan de studentenpetten, vrezen terecht voor hun reputatie. Ze proberen de betoging weer in handen te krijgen en dus weg uit de hoerenbuurt, maar daar is het nu te laat voor. Deze vrijheid laat niemand van ons zich nog afpakken.
Twee sympathiserende prostituees die vanachter hun raam tevoorschijn komen, worden door de leerlingen van het Instituut op de schouders gehesen. Ook zij scanderen, vuist in de lucht, maar met een vreemd accent, onze slogans mee. De iele knapenstem in de megafoon wordt weerkaatst door de gevels van de bordelen. MELOENEN OF ANANAS?
En de twee hoeren, gedragen op de schouders van de pubers uit het Instituut, antwoorden samen met duizend scholieren wildenthousiast: ANANAS!
De betoging vloeit als water weer verder, in de richting van het station. Terwijl we dat naderen, zien we hoe de Rijkswacht te paard het Stationsplein bezet houdt. Overvalwagens. Rijkswachters met honden. Ohlalalala! Enkele honderden meters scheiden ons van de colonne rijkswachters die ons als boosaardige, zwarte ridders van het kwalijke soort staan op te wachten; wij wezen, wij die weerloos zijn. De massa komt tot stilstand. Iedereen beseft dat de Rijkswacht niet met ons sympathiseert. Enkele elfjarigen uit het Instituut, die als wees niet weten wat het betekent de toorn van de vader op te roepen en dus evenmin weten dat je zo'n rijkswachter best niet teveel uitdaagt, doen het toch en tonen in een meesterlijke provocatie hun blote gat, terwijl ze een batterij scheldwoorden afvuren die de Leuvense studenten heel zeker nooit eerder gehoord hebben. De paarden steigeren. De honden blaffen. De gendarmes snuiven. Vooraan, tien meter voor de betoging, zwaait een hoer, getooid met een matrozenpots van het Instituut en met ontblote borst van haarzelf, als ware ze de maritieme Marianne, de leeuwenvlag, terwijl ze in haar al te korte rok het zwarte Rijkswachtleger luidkeels toeroept: 'ANANAS!'
Kozzen neemt me mee naar achteren. 'Dat komt nooit meer goed,' zo zegt hij lachend, terwijl hij me op de rug slaat, en dan: 'Wil jij nog terug naar het instituut?' Neen, dat wil ik niet. 'Ik wist het,' zo antwoordt hij. Meer woorden hebben we niet nodig. Samen klimmen we over de omheining en lopen we de sporen op. Alle aandacht van het personeel is op de betoging gericht en vooral op de kont van de hoer die met het Vlaamse vaandel zwaait. Ongezien slagen we erin tot bij het perron te komen waar een trein vertrekkensklaar staat.
We gaan aan boord en trekken de deur achter ons dicht.
Een fluitsignaal. De trein vertrekt. We laten het raam zakken en roepen nog één keer zo luid we kunnen 'MELOENEN OF ANANAS?' Aan de andere kant van de spoorwegomheining wordt onze vraag door de betoging opgevangen. De leerlingen van het Instituut kijken onze richting uit en zwaaien ons vervolgens wildenthousiast toe terwijl ze de omheining bestormen. Oorverdovend is hun antwoord: 'ANANAS!'
Ze zijn trots op ons omdat we zijn kunnen ontsnappen, wat voor hen de belofte inhoudt dat ook zij ooit eens het Instituut zullen inruilen voor het vrije leven. In afwachting hebben ze alvast het verhaal van onze ontsnapping om op te teren, een verhaal dat ongetwijfeld nog vele jaren in het Instituut verteld zal worden. Ze zullen er hun donkerste dagen mee kleuren, terwijl in hun kaalgeknipte hoofden een eigen plan zal rijpen, hun eigen ontsnappingsplan. Kozzen en ik zwaaien tot wanneer we hen niet meer kunnen zien. En dan laten we ons zakken op de bank. Mijn enige bezit bestaat uit het matrozenuniform dat ik draag.
Deze morgen stond ik nog in de rij, gedrild als een soldaat, gebrandmerkt als een nummer, meningloos en zonder stem de prins op te wachten en enkele uren later was ik een outlaw geworden. Nooit voorheen had ik me zo gelukkig gevoeld als tijdens dat moment dat ik haveloos het station van Oostende uitreed.

Flor Vandekerckhove

VEEL PAPIER, WEINIG CHOCOLA

Chris Prut Meyers is visser op de Z 90. Visserijschool liep hij in Heist waar hij ook woont. Hij is gehuwd met Elke waarmee hij dochtertje Elise grootbrengt.
Tijdens de afgelopen mand heeft visser Prut genoten van het garnalenboek van Katrien Vervaele. Talloze recepten uit het boek staan nu te wachten om bereid te worden. Deflo's nieuwe thriller *Enigma* beviel hem ook. Hij was niet meer van plan iets van Brusselmans te kopen, maar een vervolg op de avonturen van *Guggenheim* kon hij toch niet laten liggen. Op de ipod luisterde hij naar *The Big Come Up*, het debuut van The Black Keys. Iets in hem vermoedt dat de Kerstman Mogwai nieuwste zal brengen.

Thyboron, Denemarken.

OVERLOPEND VAN GROENE GEDACHTEN

In december heeft de Sint heeft ons een extra scholquotum gegeven. Waarmee de roddel van vorige maand (dat het scholquotum vrij zou komen) bevestigd werd. Onbeperkt is dat quotum nu weliswaar niet, maar 't is toch teveel om op te kunnen vissen. Al zijn verrassingen niet uitgesloten.
De meeste vaartuigen hebben d' Oost al verlaten en intussen ook alweer gezien dat het elders niet veel beter is. De terugtocht naar d' Oost wordt dus ingezet. Wie daar gewoon gebleven is, is 't slimst geweest.
Wij, binnen in Zeebrugge voor een keuring, gaan ook weer naar d' Oost. Ondergetekende is er de komende zeereis niet bij, wegens vakantie, dus hoofdbrekens heb ik er niet aan.
De quota voor kabeljauw werden verminderd, wat met zich meebrengt dat veel vis teruggegooid moet worden. Jammer dat ze die teruggooi in Brussel niet zien. Voorheen mochten we 700kg/24u vangen en nu nog maar 500. Op het ogenblik dat wij deze mare op zee vernamen waren er enkele vaartuigen die alweer richting België aan 't trekken waren. Hebben zij een glazen bol aan boord? Of zit de reder van die schepen in de quotacommissie? Het blijft gissen.
We belandden weer eens in Denemarken, zeg maar proper Denemarken. Daar betaal je statiegeld op blikjes. Geen leeggoed op straat en geen gezaag over dure PMD-zakken. Het Deense systeem is simpel en effectief. En omdat je naar de inwissel-automaat moet stappen, word je ook nog eens niet zwaarlijvig! Elke 100 meter staat daar een vuilnisbakje op de kaai, voorwaar een voorbeeld voor veel havens.
Als ik als schipper vaar, verzamel ik op zee al de blikjes en sigarettenpeuken. Overlopend van groene gedachten gooi ik die dan bij het binnenkomen in een vuilnisbak, en zo heb ik toch ook mijn steentje bijgedragen aan een propere zee.
Schipper Froid deed vele jaren geleden ook al zo'n dingen, maar toen werd dat nog op hoongelach onthaald.
John Lennon, wiens biografie (*) ik las, zou er evenwel trots op zijn. Zijn bio leerde me veel details over de Beatles en over Johns solocarrière. De tijdgeest wordt in het boek ook mooi geportretteerd, Het waren heel zeker opwindende jaren.
Bij het boek zit overigens ook een *tribute-cd* van Belgische artiesten die Lennon coveren.
Niet-lezers moesten zeker tv kijken, want op één werd *Beroepen Zonder Grenzen* uitgezonden waarin je Vlaamse vissers kon zien die in Afrika gaan vissen. Binnenkort krijgen wijzelf trouwens bezoek van Woestijnvis die plannen heeft om de visserij in beeld te brengen op VIER. De journalisten willen een week lang met onze biotoop meeleven. Een verkennend gesprek stond voor vandaag gepland, maar kon niet doorgaan.
En dan de hamvraag van de maand. Zou de planning van de rampkalender van de Maya's ook geannuleerd worden? En wat zal die ramp voor de visprijzen betekenen? Zullen er veel grote tongen gehamsterd worden? Zal HvVB's jubileumjaar (80!) kunnen doorgaan?

***Chris Prut** • chris.prut@telenet.be • foto's JoC*

(*) Lennon + Imagine no John Lennon [a tribute] • Boek met exclusieve cd Robert Van Yper 9789064453977 met o.a. Willy Willy & Wim Punk

BUDDY'S GOLD

AANKOOP GOUD

AALST
LOUIS D'HAESELEERSTRAAT 4
9300 AALST
0484 20 20 71
OPEN: DIN - ZAT VAN 10U - 12U
EN 13U30 - 18U
GESLOTEN: ZON - MAAN -
EN FEESTDAGEN

BRUGGE
DWEERSTRAAT 8
8000 BRUGGE
050 34 02 28
OPEN: MAAN - ZAT VAN 10U - 12U
EN 13U30 - 18U
GESLOTEN: ZON - EN FEESTDAGEN

OOSTENDE
VAN ISEGHEMLAAN 72
8400 OOSTENDE
059 50 67 29
OPEN: DIN - ZAT VAN 10U - 12U30
EN 14U - 18U
GESLOTEN: ZON - MAAN -
EN FEESTDAGEN

LOKEREN
MARKT 63
9160 LOKEREN
0486 92 66 30
OPEN: DIN - VRIJ VAN 10U - 12U
EN 14U - 18U
GESLOTEN: ZAT - ZON - MAAN -
EN FEESTDAGEN

GRATIS PRIJSOFFERTE
GOUD ◆ DIAMANT ◆ ZILVER
DIRECTE BETALING
ANTIEKE JUWELEN

BUDDYSGOLD@HOTMAIL.COM
WWW.BUDDYSGOLD.COM

B.V.B.A. S & S
Jofra Shipping & Trading

Voor al uw sloop- en saneringsschepen!
Voor al uw aan- en verkoop van visserijschepen!
Vij wensen al onze relaties gezegende kerstdagen en een visrijk 2013!

Correspondentieadres
Postbus 51
B - 9060 Zelzate
Tel : +32 (0)9 361 00 04
Fax : +32 (0)9 360 60 04
Gsm : +32 (0)477 952 450
Gsm : +32 (0)477 952 456
E-mail: jofra.jan@gmail.com
Website: www.bvba-sens-jofra.be